

**Analiza zapotrzebowania na
kwalifikacje i umiejętności
na rynku pracy w powiecie
mławskim**

MŁAWA

2013

Spis treści

Wstęp

- 1 Sytuacja społeczno – gospodarcza Powiatu Mławskiego
 - 1.1 Uwarunkowania demograficzne
 - 1.2 Uwarunkowania ekonomiczne
 - 1.3 Uwarunkowania edukacyjne
 - 1.4 Sytuacja na rynku pracy powiatu mławskiego
 - 1.4.1 Liczba i struktura zawodowa pracujących
 - 1.4.2 Liczba i struktura zawodowa osób poszukujących pracy w tym bezrobotnych
 - 1.4.2.1 Bezrobotni do 30 roku życia
 - 1.4.2.2 Bezrobotni powyżej 50 roku życia
 - 1.4.2.3 Bezrobotni rodzice wychowujący co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia
 - 1.4.3 Liczba i struktura zawodowa ofert pracy zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie
 - 1.4.4 Przewidywane kierunki rozwoju powiatu mławskiego
- 2 Potrzeby kwalifikacyjno – zawodowe lokalnego rynku pracy jako podstawa do planowania szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych
 - 2.1 Potrzeby kwalifikacyjno – zawodowe pracodawców i bezrobotnych wynikające z analizy danych zastanych
 - 2.2 Potrzeby kwalifikacyjno – zawodowe pracodawców i bezrobotnych zidentyfikowane w wyniku badania ankietowego
 - 2.3 Różnice i podobieństwa potrzeb ze względu na źródło danych
 - 2.4 Kierunki szkoleń, staży i przygotowania zawodowego wynikające z analizy danych zastanych
 - 2.5 Kierunki dotychczasowych i planowanych szkoleń, staży i przygotowania zawodowego wynikające z badań ankietowych
 - 2.6 Różnice i podobieństwa potrzeb ze względu na źródło danych
- 3 Planowana oferta edukacyjna (szkolenia, staże, przygotowania zawodowe dorosłych) powiatu mławskiego

Podsumowanie

WSTĘP

W dobie gospodarki rynkowej szczególną uwagę należy zwrócić na dostosowanie działań do zmieniającego się zapotrzebowania pracodawców na kwalifikacje, wiedzę czy też doświadczenie zasobów ludzkich. Realizowanie tego zamierzenia wymaga zastosowania sprawnego systemu informacyjnego opartego na weryfikacji i analizie bieżących danych dotyczących poziomu i struktury bezrobocia oraz ofert pracy.

Poniższy syntetyczny raport zbiorczy został opracowany w celu przeanalizowania sytuacji społeczno – gospodarczej powiatu mławskiego i kierunku rozwoju zasobów ludzkich powiatu poprzez organizację szkoleń, staży, przygotowania zawodowego dorosłych, a także określenie liczby i struktury kwalifikacyjno – zawodowej pracowników poszukiwanych przez pracodawców. Poniższa analiza pozwoli na zwiększenie efektywności działań Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie, dzięki dostosowaniu ich kierunków do potrzeb pracodawców i pracobiorców, poprzez określanie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy. Prowadzić będzie również do wyłonienia grup docelowych, dla których realizowane będą programy aktywizacji zawodowej oraz wskaże rozwiązania problemów zawodowych w ramach tej formy pomocy. Ponadto celem analizy jest stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym, usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych, usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planach zatrudnieniowych na rok przyszły oraz posiadanych zasobach ludzkich.

Raport zawiera:

- analizę gospodarki powiatu mławskiego (uwarunkowania demograficzne, ekonomiczne, edukacyjne powiatu mławskiego)
- analizę sytuacji na lokalnym rynku pracy (struktura poszukujących pracy u pracujących, struktura podmiotów gospodarczych powiatu mławskiego, struktura zawodowa oferty pracy),
- analizę przewidywanych kierunków rozwoju powiatu, na tle kierunków rozwoju województwa (potrzeby kwalifikacyjno – zawodowe strony popytowej i podażowej rynku pracy).

Do przygotowania poniższego raportu wykorzystano wyniki badań ilościowych popytowej i podażowej strony rynku pracy. Badanie ilościowe przeprowadzono za pomocą metody badawczej PAPI, czyli bezpośredniego wywiadu z respondentami za pomocą ankiety papierowej, którymi były zarówno osoby uprawnione do szkoleń zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Mławie, jak i pracodawcy z terenu powiatu mławskiego. Metoda ta została wybrana ze względu na wysoką zwrotność ankiet kierowanych do respondentów, możliwość bieżącego monitoringu postępu prowadzonego badania oraz wysokie prawdopodobieństwo uzyskania wiarygodnych wyników. Ankiety wśród osób uprawnionych do szkoleń zostały przeprowadzone w siedzibie Centrum Aktywizacji Zawodowej Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie przez pośredników pracy i specjalistę ds. rozwoju zawodowego w trakcie wizyt respondentów. Objęły one 200 osób, które wyraziły chęć przekwalifikowania zawodowego, uzupełnienia lub nabycia takich kwalifikacji. Wywiady z pracodawcami przeprowadzone zostały w trakcie wizyt pośredników odpowiedzialnych za kontakty z przedsiębiorstwami w siedzibach respondentów. Ankieta objęła 100 pracodawców z terenu powiatu mławskiego.

Badanie wśród osób uprawnionych do szkoleń przeprowadzono w okresie od stycznia do września 2012 roku. Badanie strony podażowej trwało od maja do września 2012 roku.

Do opracowania poniższego raportu wykorzystano wewnętrzne i zewnętrzne zasoby danych oraz materiały źródłowe takie, jak:

- ❖ wewnętrzne zasoby danych Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie – rejestr pracodawców krajowych, karty pracodawców krajowych, z którymi współpracuje Powiatowy Urząd Pracy w Mławie, raporty z Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, system informatyczny Syriusz Std, Załącznik 1 i Załącznik 3 do Sprawozdania MPiPS – 01,

- ❖ zewnętrzne zasoby danych Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku, dane statystyczne zamieszczone w Bazie Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, Strategia Rozwoju Powiatu Mławskiego na lata 2004-2013, Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020, Rejestr Instytucji Szkoleniowych, system REGON.

1 Sytuacja społeczno – gospodarcza powiatu mławskiego

Dane reprezentowane w I części raportu dotyczą wskaźników i wielkości charakteryzujących Powiat Mławski. Dotyczą one zagadnień geograficznych – obszar, liczba gmin wchodzących w skład powiatu; demograficznych – liczba ludności powiatu, gęstość zaludnienia, struktura wykształcenia, aktywność zawodowa; gospodarczych – liczba podmiotów gospodarczych i ich struktura, główne działy gospodarki oraz zagadnień z obszaru edukacji w powiecie – liczba i rodzaje szkół ponadgimnazjalnych, kierunki kształcenia dostępne dla uczniów.

Sytuacja społeczno – ekonomiczna Powiatu Mławskiego jest na stosunkowo zadowalającym poziomie, choć w ostatnich latach zauważa się tendencje negatywne. Stagnacja gospodarcza i zachowawcze postawy przedsiębiorców zauważalnie wpłynęły na ogólną ocenę lokalnego rynku. W powiecie nadal przeważające znaczenie ma produkcja w branży elektronicznej oraz rolno – spożywcza, a także podmioty handlowe i usługowe.

1.1 Uwarunkowania demograficzne

Powiat Mławski zajmuje 1182,3 km². Składa się z 10 gmin w tym jedna miejska (Mława) i 9 wiejskich, 247 miejscowości i 219 sołectw. Ludność powiatu według bilansu opracowanego na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań w 2011 roku wynosiła 74703 osoby (stan na dzień 31.12.2011 roku) w tym 36777 mężczyzn i 37926 kobiet. Gęstość zaludnienia wynosi 63 osoby na 1 km² jest ponad dwukrotnie mniejsza niż średnia wojewódzka. Tempo przyrostu liczby mieszkańców powiatu jest nadal wolne ze względu na migracje zarówno za granicę Polski jak i do innych miast w kraju. Wskaźniki migracji wewnętrznych ludności powiatu mławskiego według Banku Danych Lokalnych za 2011 rok pokazują, iż, saldo tych migracji jest dla powiatu ujemne i wynosi -202. Według tych danych w badanym okresie nastąpiło więcej wymeldowań w ruchu wewnętrznym (ogółem 868) niż zameldowań (ogółem 666) na terenie powiatu. Zjawisko to dotyczy przede wszystkim kobiet, które często z racji zmiany stanu cywilnego, zmieniają również miejsce zameldowania. Znaczna część osób, które wyjechały w początkowym okresie członkostwa Polski w UE, w dalszym ciągu pozostaje za granicą, na co może wskazywać znikoma liczba zameldowań z zagranicy (ogółem 8). Poza tym, również w ostatnich latach liczba nowych lub kolejnych lub kolejnych wyjazdów utrzymuje się

na znacznym poziomie. Otwarcie rynków pracy zachęca Polaków do podejmowania pracy za granicą, co również daje się zauważyć w powiecie mławskim. Co za tym idzie można przewidywać, iż obecne tendencje demograficzne utrzymają się przez kolejne lata. Zmianom może ulec udział osób młodych w uwarunkowaniach demograficznych powiatu ze względu na migracje ze względów edukacyjnych i zarobkowych. Rozpatrując migracje wewnątrzregionalne utrzymują się one na podobnym poziomie, co migracje wewnętrzne.

Struktura wiekowa ludności powiatu w 3 ekonomicznych grupach wieku: przedprodukcyjnym (15273), produkcyjnym (46953) i poprodukcyjnym (12477) wskazuje na tendencję utrzymującą się w skali województwa. Proporcja między liczbą osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym (na terenie powiatu mławskiego osób w wieku przedprodukcyjnym żyje o 2796 więcej niż osób w wieku poprodukcyjnym) pokazuje, iż relacja tych grup ekonomicznych ludności jest dodatnia. Według Banku Danych Lokalnych GUS za 2011 rok udział ludności w wieku produkcyjnym w odniesieniu do ogółu ludności wyniósł zadowalający poziom 62,9%.

W Mławie zamieszkuje 41% ludności przy 30930 osobach, co pokazuje, iż to właśnie miasto koncentruje znaczącą liczbę mieszkańców powiatu. Sytuacja taka nie różni się od zjawiska rozpatrywanego w perspektywie województwa mazowieckiego.

W północnej części powiatu tj. w gminach Dzierzgowo, Szydłowo, Lipowiec Kościelny, Wieczfnia Kościelna, a także gminie Strzegowo występują pokaźne kompleksy leśne, bogate florystycznie doliny rzeczne oraz liczne rezerваты przyrody. We wszystkich gminach większość gleb rolniczych zalicza się do słabych i średnich pod względem żyzności. Duże arealy użytków rolnych zajmują użytki zielone – stąd też dużą rolę odgrywa hodowla bydła mlecznego, trzody chlewnej i drobiu. Poniższa Tabela 1. przedstawia liczbę ludności w podziale według płci i gmin z wykorzystaniem bilansu opracowanego na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego w 2011.

Tabela 1. Ludność według płci i gmin (stan w dniu 31 XII 2011 roku)

POWIATY GMINY <i>oznaczenia: ow. - powiat gmina miejska gmina wiejska M-W - gmina miejsko-wiejska</i>	Symbol terytorialny	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Miasta			Wieś		
					razem	mężczyźni	Kobiety	Razem	mężczyźni	Kobiety
pow. mławski	1413	74703	36777	37926	30930	14757	16173	43773	22020	21753
M.Mława	1413011	30930	14757	16173	30930	14757	16173	-	-	-
Dzierzgowo	1413022	3365	1734	1631	-	-	-	3365	1734	1631
owiec Kościelny	1413032	4979	2440	2539	-	-	-	4979	2440	2539
G.Radzanów	1413042	3604	1811	1793	-	-	-	3604	1811	1793
G.Strzegowo	1413052	7898	3986	3912	-	-	-	7898	3986	3912
G.Stupsk	1413062	5069	2537	2532	-	-	-	5069	2537	2532
G.Szreńsk	1413072	4491	2233	2258	-	-	-	4491	2233	2258
G.Szydłowo	1413082	4720	2383	2337	-	-	-	4720	2383	2337
G.Wiecznia Kościelna	1413092	4253	2160	2093	-	-	-	4253	2160	2093
G.Wiśniewo	1413102	5394	2736	2658	-	-	-	5394	2736	2658

1.2 Uwarunkowania ekonomiczne

Na terenie powiatu mławskiego na koniec 2011 r. w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarczych Regon (według stanu na dzień 12.02.2012 r.) było zarejestrowanych 4122 podmiotów gospodarczych (w zestawieniu nie ujęte zostały indywidualne gospodarstwa rolne). W okresie analogicznym roku 2010 było ich 4278 – o 156 więcej.

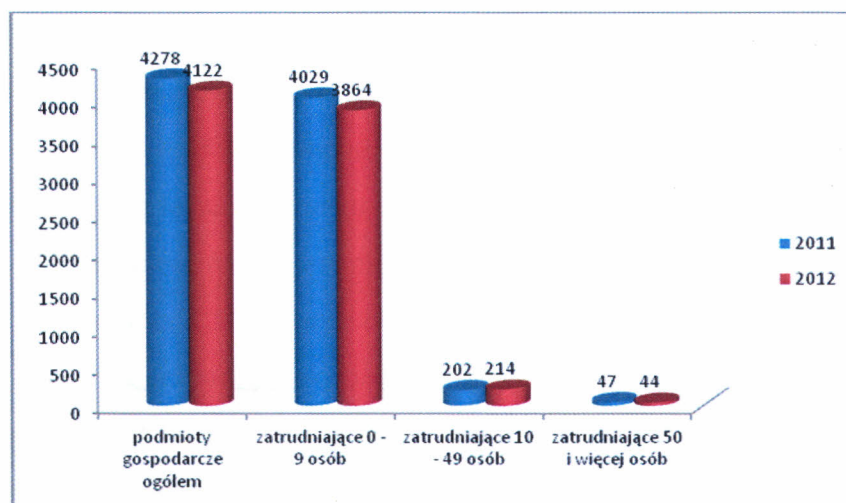
Wśród podmiotów gospodarczych powiatu bezkonkurencyjnie dominują mikroprzedsiębiorstwa (do 9 pracowników). Według danych GUS w roku 2011 działało 3864 takich jednostek, co stanowi aż 93,7% ogółu firm zarejestrowanych na terenie obejmującym powiat. W 2010 roku było ich 4029 – o 165 więcej. Dalej plasują się jednostki zatrudniające od 10 do 49 osób – 214 podmiotów (5,2%). W roku 2010 było ich 202 – niewielka różnica w porównaniu do stanu w roku 2011. Najmniej podmiotów – 44 to zakłady zatrudniające powyżej 50 pracowników, stanowiące 1% w ogólnej liczbie. W roku 2010 było ich 47. Poza tym funkcjonuje 7 zakładów pracy zatrudniających ponad 250 osób. Są to:

- ❖ Zakłady Mięsne Polonus Sp. z o.o. w Uniszkach - Cegielni - 308 osób
- ❖ PKS w Mławie S.A. – 317 osób

- ❖ SP ZOZ w Mławie – 473 osoby
- ❖ FINE ALTECH MŁAWA Sp. z o.o. – 287 osób
- ❖ LG ELECTRONICS MŁAWA Sp. z o.o. – 2806 osób
- ❖ DONG YANG Sp. z o.o. – 824 osoby
- ❖ Wipasz S.A. Zakład Drobiarski w Mławie – 398 osób

Ilość firm zarejestrowanych na terenie gminy Mława różniła się oczywiście od pozostałych gmin powiatu i w roku 2011 stanowiła ponad 60% całości. Była to ilość 2486 podmiotów, która zmniejszyła się w porównaniu do 2010 roku - 2680. Podobnie, jak w powiecie wśród podmiotów funkcjonujących na terenie miasta Mława dominowały przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników – 2335 jednostek (w 2010 roku - 2530). Mniej jednostek osiągnęło zatrudnienie powyżej 50 pracowników. Na terenie miasta Mława działało 35 takich podmiotów. Ponadto w Mławie było 116 podmiotów zatrudniających od 10 do 49 pracowników. Poniższy wykres ilustruje różnice w ilości firm w latach 2010-2011.

Wykres.1. Zestawienie podmiotów gospodarczych działających na terenie powiatu mławskiego

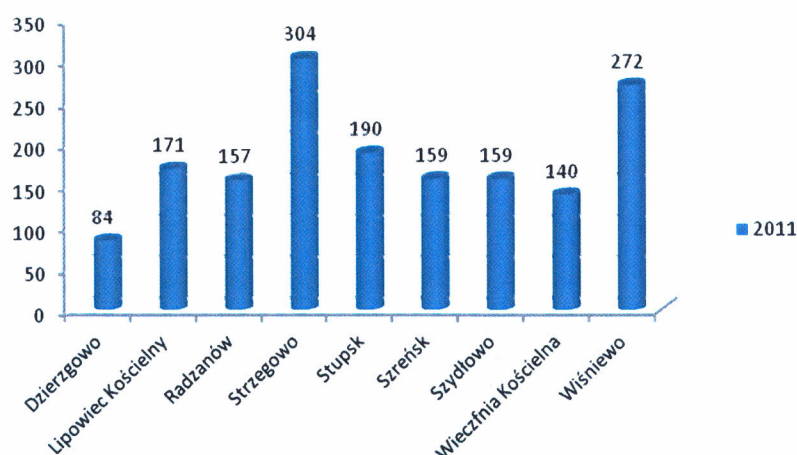

(źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

Gospodarka powiatu, nie licząc samej Mławy, w przeważającej części ma charakter rolniczy, co jest naturalnym odzwierciedleniem warunków przyrodniczych i tradycji tego terenu. Duże znaczenie w aspekcie rozwoju rolnictwa należy przypisać małym i średnim firmom z branży

przetwórstwa spożywczego (przetwórnictwo mięsa wieprzowego i wołowego oraz drobiu). Na terenach wiejskich powiatu, pomimo stale rozwijającego się sektora małych i średnich przedsiębiorstw, głównymi pracodawcami nadal pozostają jednostki szeroko rozumianej sfery publicznej (urzędy, szkoły, gminne spółdzielnie etc.). Wykres 2 pokazuje koncentrację podmiotów gospodarczych w poszczególnych gminach powiatu.

Wykres 2. Ilość podmiotów gospodarczych w poszczególnych gminach powiatu mławskiego

(źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

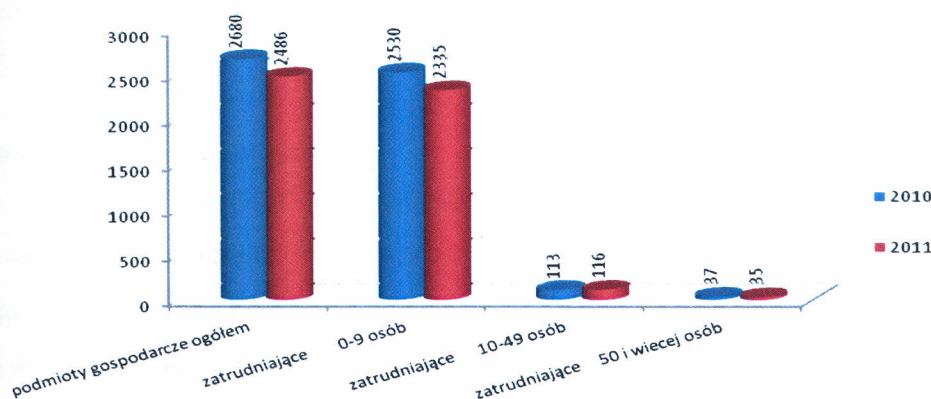
Wśród branż reprezentowanych przez podmioty prywatne od lat dominuje działalność handlowa (hurt i detal), usługi budowlane, transportowe oraz mechaniczne, nastawione w głównej mierze na obsługę lokalnego rynku. W sektorze MSP przeważają raczej małe zakłady, zatrudniające do 5 osób. Dodać należy jednak, iż funkcjonują także w gminach wiejskich powiatu zakłady większe, liczące ponad 100 pracowników. Największe zakłady powiatu mławskiego od kilkunastu już lat lokują się w branży elektronicznej oraz we wspomnianym przetwórstwie rolno-spożywczym. Wymienione branże charakteryzowały się największym zatrudnieniem na lokalnym rynku pracy. W sektorze elektronicznym pracuje około 5000 osób. Największą firmą powiatu mławskiego jest firma LG Electronics Mława Sp. z o.o. z udziałem kapitału koreańskiego, zatrudniająca 2548 osób. Na koniec IV kwartału 2012 roku pracodawca zaplanował uruchomienie nowej linii produkcyjnej urządzeń elektronicznych z grupy „Media” tj. napędy DVD, Blu-Ray itp. Do branży tej należą również firmy: Dong Yang Sp. z o.o. w Mławie, Fine Altech Sp. z o.o. w Mławie, Ssang Geum Sp. z o.o. w Mławie oraz Curtis Development Dział Tworzyw

Sztucznych w Krzywonosiu. W firmach przetwórczych, bazujących na lokalnej produkcji rolnej, głównie przetwórstwa mięsa drobiowego i produkcji wędlin pracuje około 1000 pracowników. Do najważniejszych zakładów tego sektora należą: Zakłady Mięsne Polonus Sp. z o.o. w Uniszkach – Cegielni, Wipasz S.A. Zakład Drobiarski w Mławie, Zakład Przetwórczo-Rolno Spożywczy Drobiu w Uniszkach Cegielni, Zakład Przetwórstwa Rolnego Sp. z o.o. w Dunaju, Zakład Mięsny J. Czaplicki w Mławie, Zakład Mięsny w Strzegowie Sp. J. oraz Zakład Mięsno - Garnażeryjny W.W.M. Powązka w Mławie. Warto zwrócić uwagę, iż na rok 2013 firma Wipasz planuje otwarcie nowej linii produkcyjnej i w związku z tym ma zamiar zwiększyć zatrudnienie.

Należy zauważyć, iż w miarę stabilna kondycja wyżej wymienionych branż przyczyniła się do wzrostu podobnych tendencji wśród firm usługowo-handlowych. Na terenie powiatu mławskiego działa kilkanaście marketów. Do największych sklepów wielkopowierzchniowych należą: Carrefour Poland Sp. z o. o., Polo Market, Kaufland Sp. z o.o., Desmin Sp. z o.o. (Intermarche), Stokrotka, Biedronka, Usługi Handlowe A. Tański. W 2013 roku planowane jest otwarcie nowego marketu budowlanego na ulicy Granicznej w Mławie. Prawdopodobnie powstanie też co najmniej jeden market spożywczy.

Wykres 3 ilustruje zmiany w ilości firm działających na terenie Mławy w podziale na wielkość zatrudnienia.

Wykres 3. Zestawienie podmiotów gospodarczych działających na terenie Mławy

(źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

Sektor publiczny w 2011 roku stanowiły zaledwie 192 aktywne jednostki zarejestrowane w systemie REGON. Zdecydowana większość podmiotów gospodarczych na terenie powiatu

mławskiego – 3930 działała w sektorze prywatnym, z tego 1275 jednostek zajmowało się handlem hurtowym i detalicznym oraz naprawą pojazdów samochodowych. 354 firmy zajmowały się przetwórstwem przemysłowym. Poza tym rozwijały się firmy usługowe, wśród których dominowało budownictwo – 500 firmy świadczące różnego rodzaju usługi budowlane. Działalność 242 podmiotów dotyczyła obsługi rynku nieruchomości, finansów i ubezpieczeń. Usługi transportowe oraz gospodarka magazynowa stanowiła zakres działalności 274 firm, a 87 przedsiębiorstw świadczyło usługi gastronomiczne i hotelarskie. Natomiast usługi edukacyjne, a także naukowe i techniczne świadczy 380 jednostek.

Osobnego potraktowania wymaga gmina miejska Mława, ponieważ na jej terenie koncentruje się największa ilość przedsiębiorców. Tu również dominują podmioty handlowe i usługowe nastawione w głównej mierze na obsługę lokalnego rynku. W sferze produkcyjnej na pierwszym miejscu od kilkunastu lat plasuje się branża elektroniczna, obuwnicza, produkcja materiałów budowlanych, przetwórstwa spożywczego i produkcja opakowań. Mława posiada silne tradycje rzemieślnicze, którego największy rozkwit przypadł na koniec ubiegłego stulecia.

Inwestorzy zewnętrzni poszukujący miejsca do rozpoczęcia czy rozszerzenia działalności – spośród wielu kryteriów – dużą wagę przywiązują do obecności na danym terenie większych firm oraz efektywności kontaktów ich szefów z władzami lokalnymi. Dobra współpraca środowiska samorządowego z przedsiębiorcami jest podstawą rozwoju nowych przedsięwzięć gospodarczych, zarówno w branży elektronicznej (jako kontrahenci czy podwykonawcy LG), jak również zupełnie nowych branż, nie reprezentowanych dotychczas w Mławie i powiecie mławskim.

1.3 Uwarunkowania edukacyjne

W powiecie mławskim funkcjonuje 15 placówek edukacyjnych na poziomie ponadgimnazjalnym, z czego 6 to szkoły i placówki publiczne, dla których organem prowadzącym jest Powiat Mławski i 7 placówek niepublicznych umieszczonych w rejestrze Starostwa Powiatowego w Mławie. Każda z nich oferuje szeroką ofertę edukacyjną. W samej Mławie swoją działalność prowadzi 13 szkół i placówek publicznych i niepublicznych, natomiast 2 zlokalizowane są w 2 gminach powiatu - Strzegowo i Radzanów. Poniższe tabele przedstawiają

ofertę edukacyjną dostępną na terenie powiatu mławskiego w rozbiciu na placówki publiczne i niepubliczne.

Tabela 2. Szkoły i placówki publiczne działające na terenie powiatu mławskiego

Szkoły i placówki publiczne	
Nazwa placówki	Rodzaje szkół i kierunki kształcenia
Zespół Szkół Nr 1 w Mławie	1. Technikum Zawodowe
	- technik budownictwa
	- technik ochrony środowiska
	- technik informatyk
	2. Liceum Profilowane
	- zarządzanie informacją
Zespół Szkół Nr 2 w Mławie	3. Zasadnicza Szkoła Zawodowa
	- elektryk
	- technolog robót wykończeniowych
Zespół Szkół Nr 3 w Mławie	1. Technikum
	- technik hotelarstwa
	- technik organizacji usług gastronomicznych
	- kelner
	- kucharz
	2. Zasadnicza Szkoła Zawodowa
- kucharz małej gastronomii	
Zespół Szkół Nr 4 w Mławie	1. III Liceum Ogólnokształcące
	2. Technikum Nr 3
	- technik elektronik
	3. Zasadnicza Szkoła Zawodowa
- wielozawodowa	
I Liceum Ogólnokształcące im St. Wyspiańskiego w Mławie	1. II Liceum Ogólnokształcące
	2. Liceum Profilowane
	- ekonomiczno – administracyjny
	3. Technikum
Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Mławie	- technik ekonomista
	- technik handlowiec
Liceum Ogólnokształcące im. ppłk. Antoniego "Torfa" Załęskiego w Strzegowie	
Zespół Szkół w Radzanowie	1. Liceum Ogólnokształcące

Tabela 3. Szkoły i placówki niepubliczne działające na terenie powiatu mławskiego

Nazwa placówki	Szkoły i kierunki kształcenia
Policealne Studium Zawodowe w Mławie	1. Policealne Studium Zawodowe w Mławie
	- technik informatyk
	- technik ekonomista
	- technik ochrony fizycznej osób i mienia
	- technik usług fryzjerskich
	- technik ochrony środowiska
	- technik urządzeń sanitarnych
	- technik administracji i rachunkowości
	- technik usług kosmetycznych
	- technik elektronik
	- technik bhp
	2. Zaoczne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych
	- dla absolwentów gimnazjum
	3. Zaoczne LO Uzupełniające dla Dorosłych
- dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych	
Akademia Rozwoju Wiedzy i Umiejętności Sp. z o.o. w Mławie	1. Katolickie Liceum Ogólnokształcące
Niepubliczne Zaoczne Technikum Uzupełniające dla Dorosłych w Mławie	1. Niepubliczne Zaoczne Technikum Uzupełniające dla Dorosłych
	- technik elektryk
PPUD "Dźwigpol" SA w Mławie	1. Zasadnicza Szkoła Zawodowa
	- ślusarz
	- mechanik pojazdów samochodowych
	- monter maszyn i urządzeń (prowadzą również Gimnazjum dla Dorosłych)
Centrum Nauki i Biznesu "Żak" Sp. z o.o	1. Policealna Szkoła Informatyki „Żak”
	2. Policealna Szkoła Prawno-Administracyjna „Żak”
	3. Policealna Bezpieczeństwa i Higieny Pracy
	4. Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące „Żak”
	5. Policealna Szkoła Logistyki „Żak”
	6. Policealna Szkoła Rolnicza „Żak”
	7. Policealna Szkoła Fryzjerska „Żak”
	8. Liceum Ogólnokształcące „Żak”
	9. Niepubliczna Policealna Szkoła Zawodowa „Żak”
	10. Policealna Szkoła Kosmetyczna „Żak”
	11. Policealna Szkoła Opiekun w Domu Pomocy Społecznej "Żak"

Towarzystwo Wiedzy Powszechnej Oddział Regionalny	1. Policealna Szkoła Rolnicza
	- technik rolnik
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Ciechanowie	1. Liceum Ogólnokształcące Akademickiego Centrum Kształcenia przy PWSZ
	2. Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Akademickiego Centrum Kształcenia przy PWSZ
	3. Medyczna Szkoła Policealna Akademickiego Centrum Kształcenia przy PWSZ
	4. Policealna Szkoła Zawodowa Akademickiego Centrum Kształcenia przy PWSZ

Młodzież powiatu mławskiego zainteresowana edukacją ponadgimnazjalną ma do wyboru 7 liceów publicznych (ogólnokształcące i profilowane), 3 szkoły zawodowe i 4 technika, które to szkoły proponują coraz to nowsze kierunki kształcenia, sukcesywnie dostosowane do potrzeb na lokalnym rynku i tendencji regionalnych. Pamiętać należy, iż w wyniku reformy edukacyjnej, od nowego roku szkolnego 2012/2013 nie ma już liceów profilowanych.

Oferta placówek niepublicznych również jest bogata. Szeroki wachlarz kierunków nauczania, zwłaszcza w niepublicznych szkołach policealnych, umożliwia zdobycie tytułu technika w zawodach aktualnie poszukiwanych na rynku pracy. Z oferty tej korzystają absolwenci liceów ogólnokształcących czy osoby, które chciałyby zmienić lub zdobyć nowy zawód. Inaczej sprawa przedstawia się w przypadku zawodu technik rolnik. Przepisy, które regulują procedurę przejęcia gospodarstwa rolnego przez dzieci z zachowaniem możliwości ubiegania się o dopłaty i dotacje dla rolników, narzucają konieczność posiadania tytułu technika rolnik przez nowych właścicieli tych gospodarstw. Ten kierunek kształcenia nie wynika więc z realnych potrzeb na lokalnym czy regionalnym rynku pracy.

Po za ofertą edukacyjną na uwagę zasługuje również oferta szkoleniowa instytucji szkoleniowych posiadających wpis do Rejestru Instytucji Szkoleniowych. Na terenie powiatu mławskiego działa 14 takich instytucji. Gro z nich zlokalizowanych jest w mieście Mława. Tylko 2 jednostki posiadają swoje siedziby w innych miejscowościach powiatu. Część instytucji szkoleniowych prowadzi działalność stricte związaną ze szkoleniem kierowców (blisko 36% instytucji). Taki stan może oznaczać, iż na terenie powiatu mławskiego nadal występuje

zapotrzebowanie na zdobywanie lub uzupełnianie kwalifikacji w zawodzie kierowcy. Pozostałe instytucje dostosowują swoją ofertę do aktualnego zapotrzebowania na kierunki szkoleń. Przedstawiona poniżej tabela 4. zawiera wykaz instytucji szkoleniowych z siedzibami na terenie powiatu mławskiego, posiadających wpis do Rejestru Instytucji Szkoleniowych.

Tabela 4. Lista instytucji w rejestrze

L. p.	Nazwa instytucji	Numer ewidencyjny	Data wpisu	Miejscowość siedziby
1	Centrum Edukacji Doradztwa i Rozwoju CEDR	2.14/00162/2008	2008-05-12	Mława
2	Centrum Języków Obcych	2.14/00245/2010	2010-06-17	Mława
3	Centrum Szkoleń i Rozwoju Biznesu EURO-PARTNER	2.14/00153/2006	2006-05-20	Mława
4	Europejskie Centrum Edukacyjne "College"	2.14/00081/2005	2005-01-28	Mława
5	Ogólnopolskie Centrum Techniki Jazdy s.c.	2.14/00197/2011	2011-07-18	Mława
6	Ośrodek Kształcenia Ustawicznego Mariola Wiśniewska	2.14/00089/2008	2008-03-11	Mława
7	Ośrodek Szkolenia Kandydatów na Kierowców ZAKRĘT	2.14/00077/2008	2008-02-25	Mława
8	Ośrodek Szkolenia Kierowców "Czarnecki"	2.14/00315/2009	2009-09-30	Mława
9	Ośrodek Szkolenia Kierowców "KRAKOWIAK"	2.14/00235/2011	2011-09-30	Mława
10	Pracownia Rozwoju "INKUBATOR"	2.14/00240/2008	2008-07-17	Mława
11	Przedsiębiorstwo Produkcji Urządzeń Dźwigowych DŻWIGPOL S.A.	2.14/00226/2008	2008-07-01	Mława
12	Towarzystwo Rozwoju Gminy Strzegowo	2.14/00232/2005	2005-03-17	Strzegowo
13	VECTRA	2.14/00293/2010	2010-07-21	Mława
14	Zbigniew Puliński - Inter Beauty	2.14/00201/2009	2009-06-17	Stupsk

Liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych (w tym studia wyższe) zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Mławie na koniec września 2012 roku ogółem wynosiła 337 osób, gdzie we wcześniejszym okresie analogicznym ukształtowała się na poziomie 281 osób. Najliczniejszą grupę prezentują absolwenci liceów ogólnokształcących w liczbie 116 osób. Wiele z tych osób podjęło naukę na studiach wyższych w systemie zaocznym lub skorzystała z oferty niepublicznych placówek edukacyjnych, kształcąc się w szkołach policealnych. Absolwenci szkół zawodowych i policealnych również reprezentują dość znaczącą grupę wśród osób bezrobotnych. Sprawozdanie MPiPS - 01 Załącznik 1 na koniec września 2012 roku pokazuje, że do tej grupy należały 82 osoby, głównie technicy gastronomii, ekonomiści i technicy budownictwa. Najkorzystniej wypadli według wspomnianego sprawozdania absolwenci posiadający wykształcenie zawodowe w zawodach budowlanych i gastronomicznych.

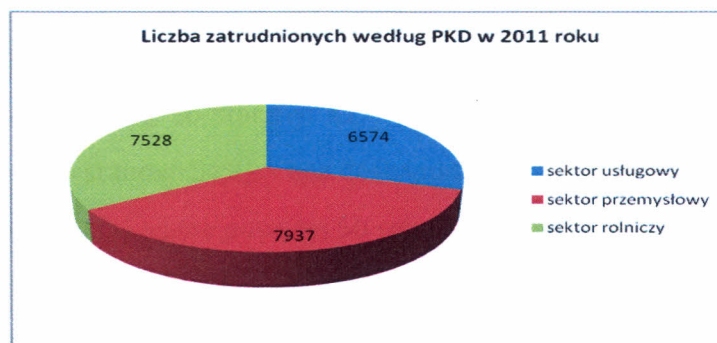
Domniemać należy, iż liczba absolwentów zmniejszy się z uwagi na podjęcie nauki w systemie dziennym w kolejnych miesiącach roku 2012.

1.4 Sytuacja na rynku pracy powiatu mławskiego

1.4.1 Liczba i struktura zawodowa pracujących

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw według GUS za rok 2011 ukształtowało się na poziomie 22039 osób. Struktura osób pracujących według sekcji PKD pokazuje, iż najwięcej zatrudnionych koncentruje się w **przemysle i budownictwie** (7937 osób – 36%), na drugim miejscu uplasował się dział **rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo** (7528 osób – 34,1%), co potwierdza rolniczy charakter powiatu mławskiego. Jak widać różnica ta jest stosunkowo niewielka. W dziale **pozostałe usługi** pracowało 3885 osób, co stanowi tylko 17,6% ogółu zatrudnionych. Stosunkowo niska wydaje się liczba zatrudnionych w **handlu; naprawie pojazdów samochodowych; transporcie i gospodarce magazynowej** – 2351 osób, czyli 10,7% wszystkich osób zatrudnionych. Na końcu z liczbą 338 osób (1,6%) znalazła się **działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości**. Rozpatrując zatrudnienie w podstawowych sektorach ekonomicznych pod względem płci, przewaga mężczyzn występuje w działach: przemysł i budownictwo; rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo; handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa. Więcej kobiet zatrudnionych jest w działach: pozostałe usługi i działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości. Przedstawiony wykres prezentuje liczbę osób pracujących w powiecie mławskim na przestrzeni roku 2011, w podziale na podstawowe sektory gospodarki.

Wykres 4. Liczba zatrudnionych według PKD w 2011 roku

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób w 2011 roku na terenie powiatu mławskiego wynosiło 2663,08 zł, a w relacji do średniej krajowej (gdzie Polska=100%) 73,5%. W porównaniu do wskaźników osiągniętych przez całe województwo mazowieckie, kształtujących się na poziomie przeciętnego wynagrodzenia brutto 4504,66 zł i 124,3% w relacji do średniej krajowej, powiat mławski wypada niekorzystnie.

1.4.2 Liczba i struktura zawodowa osób poszukujących pracy w tym bezrobotnych

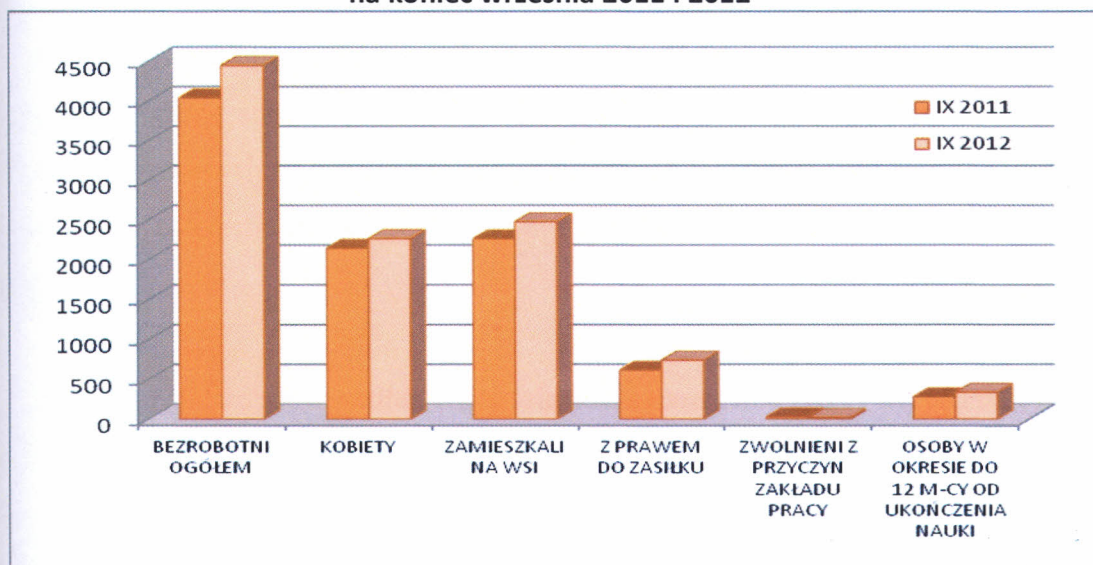
Według danych GUS na koniec września 2012 r. stopa bezrobocia w powiecie mławskim utrzymywała się na wysokim poziomie, bowiem wynosiła 14,7% i znacznie przekraczała poziom na Mazowszu (10,2%) i w kraju (12,4%). Porównując okres analogiczny w 2011 roku stopa bezrobocia w Polsce wynosiła 13,5%, w powiecie niemal identycznie - 13,7%. Na koniec września 2011 w powiecie mławskim było zarejestrowanych łącznie 4049 osób. Zauważalny jest więc wzrost wskaźnika o 1 punkt procentowy.

Niepokojącym zjawiskiem w styczniu 2012r., według statystyk PUP w Mławie jest wzrastająca liczba osób bezrobotnych rejestrujących się, co jest spowodowane stagnacją i zachowawczą postawą przedsiębiorców, wynikającą ze skutków ogólnoświatowego kryzysu gospodarczego oraz wzrostem kosztów pracy. Pozostałe miesiące roku 2012 do września włącznie nie przyniosły bardziej znaczących zmian pod względem zatrudnienia. Ogólnokrajowe tendencje dotyczące budownictwa i zauważalnej recesji w tym sektorze (wpływ na taką sytuację przede wszystkim miały roboty budowlane realizowane na terenie całego kraju przed EURO 2012) również dały się zauważyć w powiecie mławskim. Zgodnie z danymi statystycznymi PUP w Mławie na koniec września 2012 roku było zarejestrowanych 4458 osób bezrobotnych, w tym 2270 kobiet, co stanowi 50,1% ogólnej liczby bezrobotnych. Przyjmując, iż dana osoba jest zaliczana do kilku kategorii największą grupę stanowią: - osoby bez wykształcenia średniego (2413 osoby, w tym 1000 kobiet, co stanowi 41,4%), - osoby długotrwale bezrobotne (2051 osób, w tym 1103 kobiety, co stanowi 54%), - bez doświadczenia zawodowego (1130 osób, w tym 638 kobiet, co stanowi 56,4%), - osoby powyżej 50 roku życia (999 osób, w tym 404 kobiety, co stanowi 37,5%), - osoby do 25 roku życia (1022 osoby, w tym 532 kobiety, co stanowi 52%), - bez kwalifikacji zawodowych (1089 osób, w tym 589 kobiet, co stanowi 54%).

W dalszej części raportu zostaną porównane dane statystyczne mówiące o osobach bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Mławie w podziale na różne kategorie oraz o działaniach Urzędu na rzecz aktywizacji zawodowej tych osób.

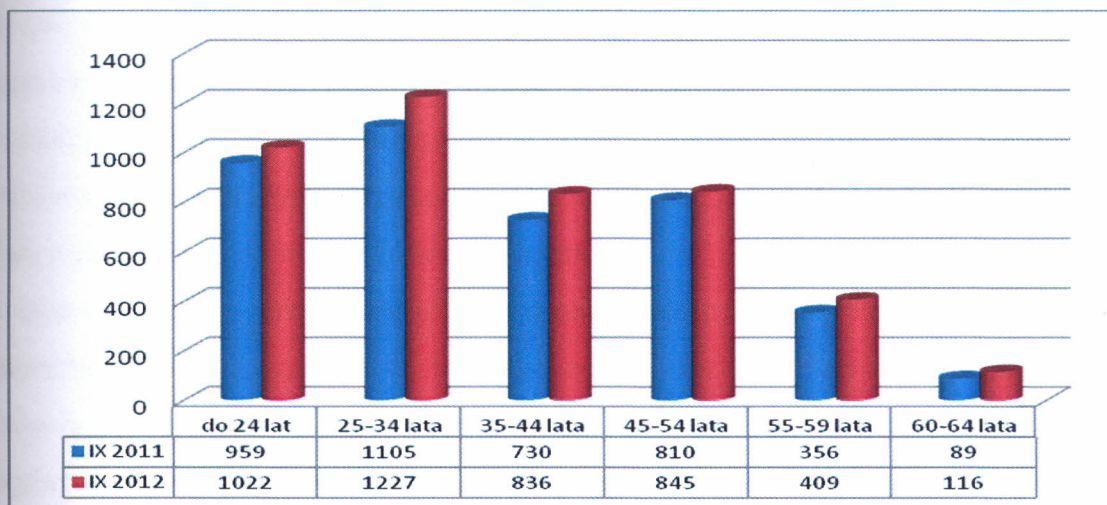
Z danych tych wynika, że w niektórych prezentowanych kategoriach istnieje tendencja wzrostowa. Wzrost liczby bezrobotnych jest wypadkową wielu czynników, głównie kryzysu spowolnienia gospodarczego, będącego zjawiskiem globalnym. Na terenie powiatu mławskiego wzrost bezrobocia jest stosunkowo niewielki, a jego skutki są na bieżąco niwelowane, między innymi za pomocą działań podejmowanych przez Powiatowy Urząd Pracy.

Wykres 5. Bezrobotni – wybrane kategorie w powiecie mławskim na koniec września 2011 i 2012

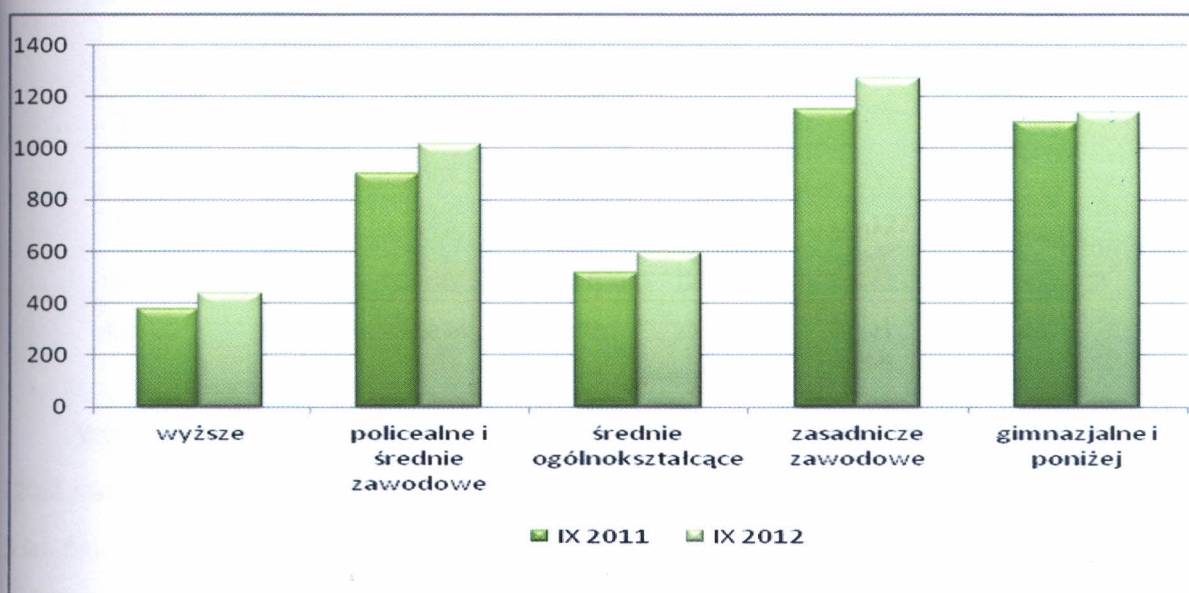
We wrześniu 2011 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Mławie było zarejestrowanych ogółem 4049 osób bezrobotnych, we wrześniu 2012 roku 4458 osób. Najliczniejszą grupę stanowią kobiety i osoby zamieszkałe na wsi.

Wykres 6. Bezrobotni według wieku we wrześniu 2011 i wrześniu 2012

Najliczniejszą grupę stanowią osoby w wieku do 24 lat oraz osoby w wieku 25 – 34 lata. Najmniej liczną grupę stanowią osoby w wieku 60 – 64 lata. Opierając się na dodatkowych danych wygenerowanych na własne potrzeby z Systemu Informatycznego Syriusz Std. na koniec września 2012 zarejestrowanych było 1780 osób do 30 roku życia (prawie 40% ogółu bezrobotnych).

Wykres 7. Bezrobotni według wykształcenia we wrześniu 2011 i wrześniu 2012

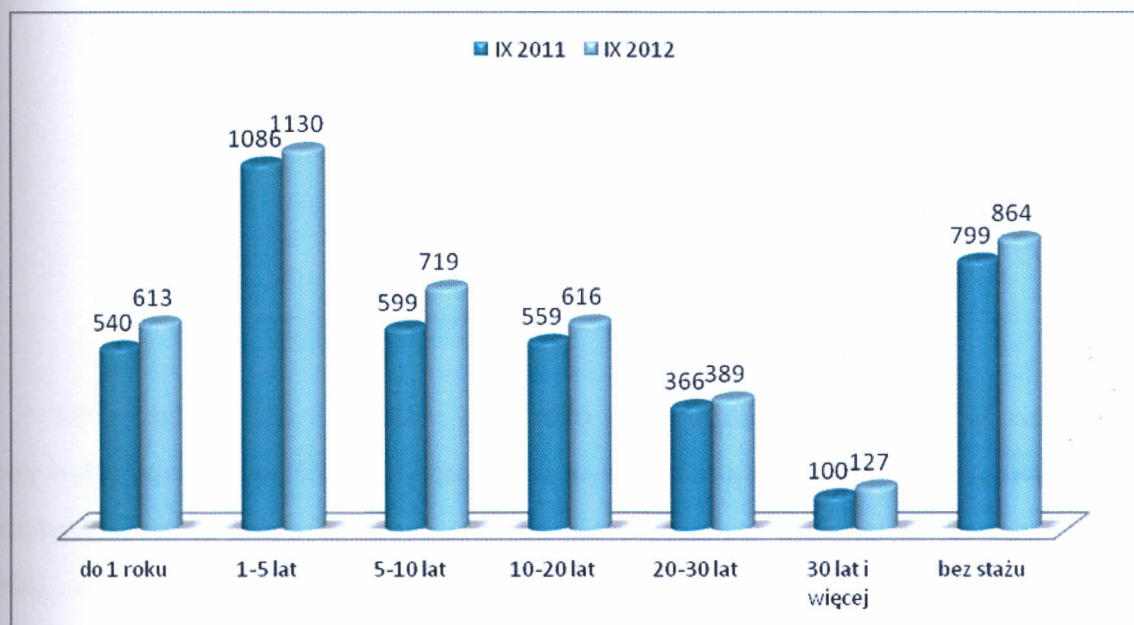
W obydwóch porównywanych okresach przeważają osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej, poza tym z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym. Zawody w poszczególnych grupach bezrobotnych :

1. zasadnicze zawodowe – przeważają głównie osoby zarejestrowane w kodach zawodu: monter podzespołów elektronicznych, sprzedawca, robotnik gospodarczy, robotnik budowlany, kucharz, ślusarz, murarz, obuwnik, stolarz, krawiec, szwaczka

2. średnie zawodowe – przeważają głównie osoby zarejestrowane w kodach zawodu: technik budownictwa, kucharz, kelner, technik ekonomista, technik mechanik, technik ochrony środowiska

3. wyższe – przeważają głównie osoby z wykształceniem pedagogicznym, humanistycznym, ekonomicznym, administracyjnym.

Wykres 8. Bezrobotni według stażu pracy we wrześniu 2011 i wrześniu 2012

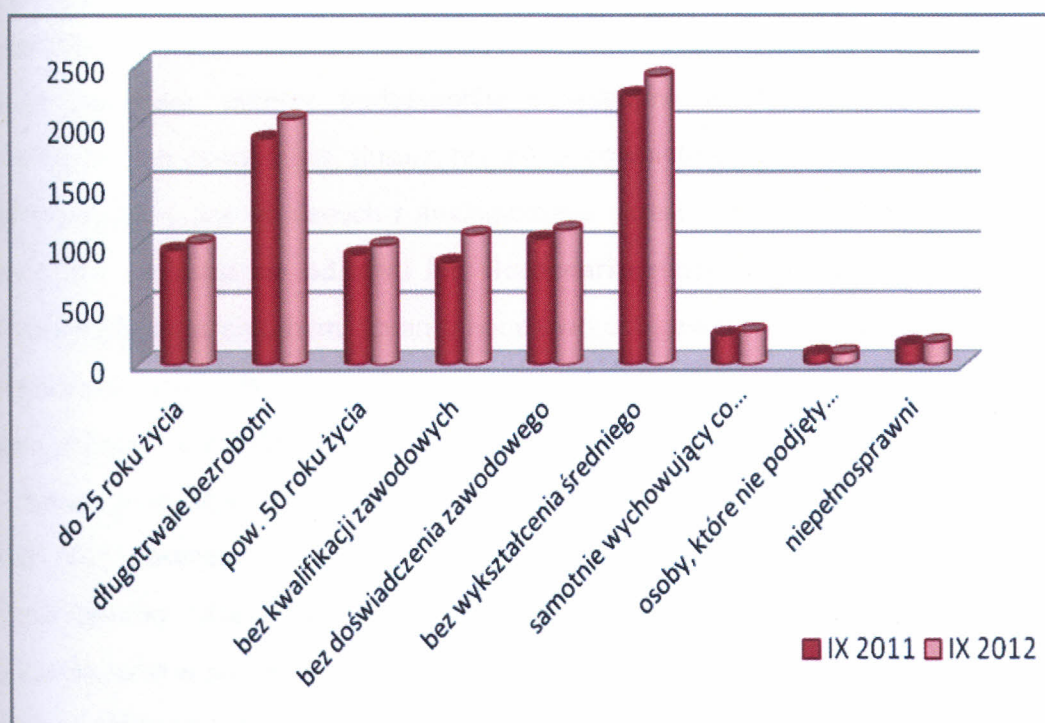

Wśród bezrobotnych z terenu powiatu, zarówno na koniec września 2011 roku, jak i 2012 roku mławskiego najliczniejszą grupę stanowią osoby ze stażem pracy od jednego roku do 5 lat. Ilość osób w kategoriach ze stażem 5 – 10 lat i 10 – 20 lat jest na podobnym poziomie. W 2012 roku ponad 30% ogółu stanowiły osoby powyżej 50 roku życia, na co warto zwrócić uwagę. Drugą w kolejności grupę stanowią osoby bez stażu. Według danych statystycznych na koniec września 2012 roku grupę tę tworzą przede wszystkim osoby młode – osoby do 25 r.ż.

stanowiły 57%, rozszerzając natomiast katalog do bezrobotnych do 30 r.ż poziom ten znacząco wzrasta do 73%.

Tendencje te utrzymują się w porównywanym okresie czasu. Poniższy wykres ilustruje poziom danych w latach 2011 i 2012.

Wykres 9. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy we wrześniu 2011 i wrześniu 2012

We wrześniu 2011 i wrześniu 2012 roku wśród osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy najliczniejszą grupę stanowiły osoby bez wykształcenia średniego oraz osoby długotrwale bezrobotne (jest to grupa bardzo trudna do aktywizowania, więc należy się spodziewać, że będzie ona nadal liczna). Najmniej liczną grupę stanowiły osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia.

Analizując strukturę bezrobotnych wg zawodów i specjalności podobnie, jak w latach ubiegłych należy stwierdzić, że największy udział w strukturze bezrobotnych mieli bezrobotni bez zawodu i o niskich kwalifikacjach. Na koniec I półrocza 2012 roku według Sprawozdania MPiS – 07 Załącznik 3 dominującą grupą zarejestrowanych bezrobotnych były **osoby bez zawodu** – 549 osób, co stanowi 17,7% ogółu bezrobotnych. W grupie osób bezrobotnych bez

zawodów ujęte zostały osoby, które ukończyły licea ogólnokształcące lub profilowane, a także osoby nieposiadające wykształcenia zawodowego. Rozpatrując bezrobotnych pod względem wykształcenia, to aż 1819 osób nie posiada zawodu wyuczonego, w tym ponad 32% to osoby do 25 roku życia, a bezrobotni powyżej 50 roku życia stanowią ponad 22% ogółu.

Drugą co do wielkości grupę stanowiły osoby sklasyfikowane jako „robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym” – 229 osób. Osoby sklasyfikowane w tej grupie stanowiły 7% ogółu zarejestrowanych. Ponadto analiza wykazała, że największe bezrobocie dotyczy także następujących zawodów: monter podzespołów i zespołów elektronicznych, sprzedawca, kucharz, murarz, technik ekonomista, ślusarz, technik budownictwa, kucharz małej gastronomii. Stan taki porównywalny jest do danych z analogicznego okresu roku 2011, gdyż sytuacja tych grupach ofert jest nie zmienna od kilku lat. Gospodarka naszego powiatu koncentruje się bowiem w przemyśle elektronicznym i branży handlowo-usługowej. W wymienionych branżach osoby poszukujące pracy mają do dyspozycji najwięcej miejsc pracy. Oferty zgłaszane w zawodzie „monter podzespołów i zespołów elektronicznych” związane są z obecną na lokalnym rynku produkcją w przemyśle elektronicznym. Większość skierowanych do bezrobotnych ofert z branży handlowo – usługowej dotyczy subsydiowanych form zatrudnienia. Prezentowana poniżej tabela zawiera zestawienie ilościowe osób bezrobotnych według zawodów i specjalności w powiecie mławskim (stan na koniec I półrocza 2012 roku). Pod uwagę wzięto zawody, w których było zarejestrowanych 50 i więcej osób. Zawody te wygenerowały ok. 28% bezrobocia.

Tabela 5. Osoby bezrobotne według zawodów i specjalności

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
1.	000000	Bez zawodu	549
2.	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	229
3.	821304	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	212
4.	522301	Sprzedawca	104
5.	512001	Kucharz	72
6.	512002	Kucharz małej gastronomii	72
7.	711202	Murarz	71
8.	722204	Ślusarz	71
9.	331403	Technik ekonomista	61
10.	311204	Technik budownictwa	52

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy.

Niski poziom wykształcenia osób bezrobotnych, niedopasowanie ich kwalifikacji do potrzeb rynku pracy, a także większa liczba osób poszukujących pracy w danym zawodzie przy stosunkowo mniejszym zapotrzebowaniu sprawia, że wyścig po oferty pracy wygrywają osoby z wyższymi kwalifikacjami.

1.4.2.1 Bezrobotni do 30 roku życia

Według analizy struktury bezrobotnych pod względem wieku drugą grupą szczególnie narażoną na bezrobocie są osoby do 25 roku życia. Bezrobocie osób młodych stanowi jeden z poważniejszych problemów identyfikowanych na rynku pracy. Powiatowy Urząd Pracy w Mławie zwrócił również uwagę na osoby bezrobotne w wieku 25-30 lat, których nie obejmują szczególne działania aktywizacyjne. Ukończenie 25 roku życia w przypadku tych osób praktycznie uniemożliwia zastosowania wobec nich dodatkowego wsparcia w znalezieniu zatrudnienia. Osoby te pomimo pomocy udzielanej w ramach usług pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, szkoleń lub pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy, nadal mają znaczne trudności w podjęciu pracy. Dlatego też osoby do 30 roku życia znajdują się w katalogu osób, dla których niezbędna jest pomoc PUP w Mławie zwłaszcza, że stanowią one blisko 40% ogółu bezrobotnych. Struktura osób bezrobotnych poniżej 30 roku życia na koniec września 2012

przedstawiała się następująco: ogółem zarejestrowanych było 1780 (961 kobiet i 819 mężczyzn). W relacji do września 2011 zmniejszyła się dysproporcja pomiędzy liczbą zarejestrowanych kobiet i mężczyzn. W badanym okresie roku 2012 przeważały osoby zamieszkujące tereny wiejskie. W omawianej grupie bezrobotnych znacznie przeważają osoby do 25 roku życia. Bezrobotni z tej kategorii wiekowej stanowią 58% wszystkich bezrobotnych poniżej 30 roku życia. Porównując liczbę osób długotrwale bezrobotnych w badanych latach praktycznie nie różni się ona znacząco. Odsetek osób pozbawionych kwalifikacji w 2011 roku wynosił 27,5%, a w 2012 wzrósł znacząco do poziomu 33%, natomiast procent bezrobotnych bez doświadczenia w 2011 wynosił 48,6%, w roku 2012 utrzymując poziom 48%. Struktura wykształcenia zarejestrowanych bezrobotnych poniżej 30 roku życia pozostaje w kolejnych latach na bardzo zbliżonym poziomie. Najliczniejszą grupę stanowią osoby posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące (24,6-25,6%) oraz policealne i średnie zawodowe (25-25,6%). Najmniej liczną grupą osób w interesującej nas kategorii wiekowej są osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, co oznacza, że istnieje na lokalnym rynku relatywnie większy popyt na konkretne kwalifikacje zawodowe.

Barierę bezpośrednio przekładającą się na szansę podejmowania zatrudnienia w tej grupie osób stanowi brak doświadczenia zawodowego i odpowiednich kwalifikacji zawodowych. Osoby młode oprócz braków zawodowych, dotyczą bariery związane z wejściem i utrzymaniem się na rynku pracy. Ze strony pracodawców istnieje obawa, że osobę młodą będzie trzeba wszystkiego nauczyć i ponosić dodatkowe koszty. Ponadto umiejętności zdobyte w trakcie nauki nie pokrywają się często z zapotrzebowaniem na lokalnym rynku pracy. Wskazane jest więc umożliwienie tym osobom uzyskania doświadczenia zawodowego poprzez staże i subsydiowane formy zatrudnienia oraz nabycie kwalifikacji zawodowych w ramach szkoleń zawodowych, co w efekcie zwiększy szanse na znalezienie zatrudnienia bądź samozatrudnienia.

Kolejną barierą wpływającą na atrakcyjność osób przed 30 rokiem życia na lokalnym rynku pracy jest deficyt wiedzy z zakresu autoprezentacji i odpowiedniego kreowania swojego wizerunku przed pracodawcami poprzez dbanie o swój wygląd zewnętrzny i kierowanie się podstawowymi zasadami *savoir-vivre*'u kandydata do pracy według zasady „jak Cię widzą, tak Cię piszą”. Brak doświadczenia w rozmowach o pracę i obeznania z zasadami autoprezentacji dodatkowo działa na niekorzyść osób młodych. Pracodawcy oraz kluczowi pracownicy PUP w

Mławie zauważają potrzebę nabycia lub uzupełnienia przez osoby do 30 roku życia wiedzy o powszechnie obowiązujących zasadach w kontaktach interpersonalnych. Świetną okazją do zaobserwowania tej potrzeby, oprócz indywidualnych wizyt bezrobotnych w PUP w Mławie, okazały się dwie edycje Targów Pracy organizowanych poza siedzibą urzędu. Niedopasowany do okazji wygląd zewnętrzny niektórych młodych uczestników Targów spowodował, iż nie byli oni dla pracodawców poważnymi kandydatami do pracy. Osoby objęte pomocą z zakresu autoprezentacji z pewnością podwyższą swoją samoocenę, nabiorą pewności siebie, czyli umiejętności eksponowania swoich mocnych stron. Dobry pomysł to również wzbogacenie zajęć o tematykę wizażu, który jest nieodłącznym elementem autoprezentacji. Spowoduje przede wszystkim lepsze postrzeganie osób w otoczeniu zawodowym (np. pozytywne wrażenie wywołane na pracodawcach, szybsza integracja z współpracownikami) oraz pozytywnie wpłynie na samoocenę osób objętych takim rodzajem wsparcia. Może również pomóc w sytuacji wykluczenia zawodowego osób biednych, gdy kierując się stereotypami, pracodawcy czy potencjalni współpracownicy negatywnie oceniają po wyglądzie kandydata do pracy.

Przedłużający się czas pozostawania bez pracy negatywnie wpływa na motywację i aktywność osób przed 30 rokiem życia. Im dłużej nieefektywnie poszukują pracy, tym szybciej zniechęcają się do podejmowania działań na lokalnym rynku pracy. Osoby młode podlegają wtedy mechanizmom, głównie dotyczącym sfery psychologicznej, które powodują obniżenie poczucia ich wartości, poziomu motywacji i aktywności zawodowej.

1.4.2.2 Bezrobotni powyżej 50 roku życia

Struktura bezrobotnych pod względem wieku pokazuje grupę osób powyżej 50 roku życia jako szczególnie narażoną na bezrobocie. Bezrobotni w wieku 50+ uznani zostali ustawowo za osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Bezrobotni 50+ są grupą wyróżniającą się na tle innych kategorii bezrobotnych, którą charakteryzują szczególnie niekorzystne parametry.

Struktura osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia na koniec września 2012 przedstawiała się następująco: ogółem zarejestrowanych było 999 (404 kobiety i 595 mężczyzn). W relacji do września 2011 nie uległa znaczącej zmianie dysproporcja pomiędzy liczbą zarejestrowanych kobiet i mężczyzn. W badanym okresie lat 2011 i 2012 przeważały osoby zamieszkujące tereny miejskie. W omawianej grupie bezrobotnych znacznie przeważają osoby w

przedziale wiekowym 50-54 lata. Bezrobotni z tej kategorii wiekowej stanowią 47% wszystkich bezrobotnych powyżej 50 roku życia. Porównując liczbę osób długotrwale bezrobotnych wzrosła liczba osób o takim statusie z 571 w 2011 do 630 w 2012 roku. Odsetek osób pozbawionych kwalifikacji w analizowanych latach nie uległ zmianie i wynosi 19%, natomiast procent bezrobotnych bez doświadczenia w 2011 wynosił 6,9%, a w roku 2012 osiągnął wyższy poziom 7,7%. Struktura wykształcenia zarejestrowanych bezrobotnych powyżej 50 roku życia pozostaje w kolejnych latach na bardzo zbliżonym poziomie. Najliczniejszą grupę stanowią osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe (36,6-36%) oraz gimnazjalne i poniżej (37,3-37,3%). Najmniej liczną grupą osób w interesującej nas kategorii wiekowej są osoby z wykształceniem wyższym i średnim ogólnokształcącym.

Barier rozwiązywania problemu trzeba szukać między innymi w tych mechanizmach, które powodują, że mamy obecnie w Polsce wysoką skalę i dynamikę dezaktywizacji zawodowej pokolenia.

Źródeł trudności, jakie napotykają osoby 50+ na lokalnym rynku pracy jest wiele. Głównie dotyczą one preferencji pracodawców, którzy na ogół wolą zatrudniać osoby młodsze. Pracodawcy argumentują taki stan rzeczy dezaktualizacją posiadanych kwalifikacji i brakiem różnych umiejętności zawodowych. Bardzo często nie posiadają umiejętności informatycznych lub w bardzo małym stopniu obsługują komputer oraz inne urządzenia i maszyny. Pracodawcy często wskazują również na brak chęci do przekwalifikowania się oraz nieumiejętność odnalezienia się i przystosowania do nowości i zmian ze strony osób starszych. Do kluczowych pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie docierają również opinie świadczące o barierach psychologicznych takich, jak wycofanie tych osób, niska samoocena i brak wiary w swoje możliwości, a także niska aktywność i motywacja do spełnienia zawodowego na rynku pracy. Negatywne nastawienie i apatia osób po 50 roku życia mogą być zniwelowane wyłącznie dzięki pomocy psychologa. Bardzo nisko oceniane są również kwalifikacje zawodowe osób powyżej 50 roku życia. Obserwując omawianą grupę osób bezrobotnych kluczowi pracownicy PUP w Mławie zauważają także deficyt wiedzy z zakresu pozytywnego kreowania swojego wizerunku poprzez wygląd zewnętrzny i dbanie o siebie oraz zasad, jakimi powinna kierować się każda osoba ubiegająca się o pracę. W przypadku osób powyżej 50 roku życia ta kwestia jest szczególnie ze względu na zaszłości z lat poprzednich, kiedy nie promowano kreowania własnego

wizerunku i umiejętnego reklamowania swojej osoby poprzez wygląd zewnętrzny. Udział w zajęciach dotyczących wizażu z pewnością pozytywnie wpłynąłby na świadomość osób po 50 roku życia. Zwrócenie uwagi na to, jak zły wizerunek przyczynia się do tworzenia stereotypowych opinii o osobie, przypisywaniu jej negatywnych cech charakteru potencjalnego pracownika uzmysłowi bezrobotnym, jak wiele zależy od nich na rynku pracy. Poprawa wizerunku kandydatów do pracy, co w efekcie końcowym przełoży się na podjęcie przez nich pracy, pozytywnie wpłynie także na utrzymanie zatrudnienia, szybszą integrację i utrzymanie dobrych stosunków interpersonalnych ze współpracownikami.

W omawianej grupie osób bezrobotnych jest najwięcej osób z doświadczeniem powyżej 10 lat, co stanowi ponad 30% ogółu bezrobotnych. Wbrew pozorom doświadczenie posiadane przez tych bezrobotnych nie wpływa na ich atrakcyjność na rynku pracy, z powodu dezaktualizacji umiejętności zawodowych. Często osoby te świadczyły pracę w jednym zakładzie przez wiele lat w okresie poprzedzającym wprowadzenie gospodarki rynkowej, kiedy wszystkie zakłady pracy były państwowe; nie podnosili też swoich kwalifikacji zawodowych, dostosowanych do aktualnych potrzeb innych pracodawców. Pomimo chęci do podjęcia pracy zawodowej, trudno im odnaleźć się i przystosować do nowości i zasad, jakie obowiązują u współczesnych pracodawców. Sposobem na zniwelowanie tej bariery jest pomoc w założeniu własnej firmy osobom najbardziej aktywnym, z pomysłem na swój powrót na rynek pracy.

Wskazane jest umożliwienie osobom po 50 roku życia uzyskania lub uaktualnienia doświadczenia zawodowego adekwatnego do aktualnych potrzeb rynku pracy poprzez subsydiowane formy zatrudnienia (również dla zachęcenia i przekonania pracodawców do zatrudniania osób po 50 roku życia) oraz nabycie kwalifikacji zawodowych w ramach szkoleń zawodowych lub kształcenia ustawicznego dorosłych. Pomimo wsparcia kierowanego w ramach usług PUP w Mławie oraz projektów i programów aktywizacji zawodowej, osoby w wieku 50+ nadal stanowią kategorię bezrobotnych, która wymaga dalszej pomocy. Wskazane byłoby zastosowanie dodatkowych elementów pomocy, które wychodzą poza możliwości Urzędu przewidziane w ustawie o promocji zatrudnienia.

1.4.2.3 Bezrobotni rodzice wychowujący co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia

Należy zwrócić uwagę na grupę osób zarejestrowanych jaką tworzą bezrobotni rodzice posiadający na utrzymaniu co najmniej 1 dziecko w wieku do 6 lat. To nowa grupa wyłoniona z ogółu bezrobotnych, do tej pory nie uwzględniana przy przygotowywaniu i realizacji programów aktywizujących. Powiatowy Urząd Pracy w Mławie nie gromadził dotychczas danych statystycznych dotyczących grupy, do której aktualnie zamierza skierować swoje wsparcie. Dlatego też w ramach współpracy z ośrodkami pomocy społecznej z terenu powiatu mławskiego pozyskane zostały dane o rodzicach posiadających na utrzymaniu co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia, zarejestrowanych jako bezrobotne i korzystających z pomocy społecznej. Informacje pozyskane z ośrodków pomocy społecznej zostały zweryfikowane w trakcie wizyt osób bezrobotnych w pośrednictwie pracy. Z danych tych oraz z danych posiadanych przez nasz Urząd wynika, iż w ewidencji osób bezrobotnych figuruje 880 osób kwalifikujących się do pomocy w ramach programów aktywizujących tę grupę, co stanowi 19,7% ogółu osób zarejestrowanych. Większość przedstawicieli grupy zamieszkuje tereny wiejskie (63%). Struktura wykształcenia bezrobotnych rodziców wskazuje, iż przeważają osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, co daje ponad 24% ogółu, średnim zawodowym – 18,2% i podstawowym na poziomie 17,9%. Osoby posiadające wykształcenie wyższe to jedynie 13% badanej grupy. Niemal połowa bezrobotnych rodziców posiada status długotrwale bezrobotnego.

W tej kategorii znajdują się osoby, które można zakwalifikować do większości grup osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W ramach tych warunków były one najczęściej obejmowane wsparciem ze strony PUP w Mławie, głównie pośrednictwem pracy lub poradnictwem zawodowym. Pomoc ta jednak często okazywała się niewystarczająca. Oprócz barier związanych z aktywnością na rynku pracy i motywacją do podjęcia pracy, w grupie tej pojawiają się zahamowania natury psychologicznej związane z życiem rodzinnym, które głównie koncentruje się na wychowywaniu dzieci. Niezbędna jest pomoc w zakresie podniesienia własnej samooceny i motywacji do zmian w dotychczasowym modelu życia. Zadania te niestety wykraczają poza możliwości PUP w Mławie. W znacznej większości problem dotyczy kobiet (aż 711 kobiet, co daje poziom ponad 80%), które, spełniając się w roli matki, niezbyt chętnie podejmują działania zmierzające do znalezienia pracy lub spotykają się z niechęcią ze strony

pracodawców. Obawiają się, że po zatrudnieniu osoby wychowującej małe dziecko, będą napotykać wyłącznie przeszkody w efektywnej pracy zawodowej, związane przede wszystkim z dyspozycyjnością pracownika. Wiele z osób zakwalifikowanych do omawianej grupy nie posiada lub ma małe doświadczenie w kontaktach z pracodawcami, w związku z czym istnieje potrzeba uzupełnienia wiedzy o zasadach odpowiedniej autoprezentacji i kreowaniu swego wizerunku na rynku pracy poprzez wygląd zewnętrzny. Rodzicielstwo dla większości oznacza zupełnie nową sytuację, nowe obowiązki, a przede wszystkim brak czasu dla samego siebie i nie koncentrowanie się na swoim własnym wyglądzie. Pomocne w takim przypadku byłyby porady z zakresu wizażu, który jest elementem autoprezentacji. Należy uzmysłwić przez to bezrobotnym rodzicom, którzy chcą podjąć pracę, że kluczowe znaczenie w kontaktach z pracodawcami ma pierwsze wrażenie. Zadbany i schludny wygląd, a przez to pewność siebie w kontaktach interpersonalnych, świadczy o zdyscyplinowaniu, obowiązkowości, a także zwiększa wiarygodność potencjalnego pracownika jako osoby poważniej traktującej kwestie zawodowe; zdecydowanie wpłynie na lepszą ocenę osoby ubiegającej się o zatrudnienie oraz na jej poczucie własnej wartości.

Analizując informacje zgromadzone przez kluczowych pracowników świadczących usługi Urzędu, okazuje się, że gro bezrobotnych rodziców wychowujących co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia najzwyczajniej nie ma możliwości zapewnienia swemu potomstwu opieki na czas wykonywania pracy. Pomimo ciągłych zapewnień ze strony władz krajowych o rozbudowie systemu zapewniającego opiekę nad dziećmi dla pracujących lub zamierzających podjąć zatrudnienie rodziców, sytuacja aż tak szybko nie ulega poprawie, co odbija się również na osobach bezrobotnych. Dla niektórych wyjściem z tej sytuacji okazuje się praca na własny rachunek poprzez prowadzenie własnej firmy, dzięki czemu rodzice mogą sami regulować czas poświęcany pracy. Z tym jednak wiąże się pewne ryzyko, zwłaszcza, że bezrobotni rodzice nie posiadają wystarczającego doświadczenia czy kwalifikacji zawodowych, by prowadzić konkurencyjną firmę. Wskazane więc jest skierowanie do omawianej grupy bezrobotnych działań, które umożliwią im nabycie lub uzupełnienie doświadczenia zawodowego poprzez subsydiowane formy aktywizacji zawodowej oraz uzyskanie odpowiednich kwalifikacji zawodowych w formie szkoleń, które dostosowane będą nie tylko pod kątem prowadzenia własnej firmy, ale również zwiększenia szans na znalezienie trwałego zatrudnienia. Niezbędna

jest również kompleksowa pomoc z zakresu psychologii, usług świadczonych przez osoby zajmujące się kreowaniem wizerunku głównie przez wygląd kandydata do pracy.

1.4.3 Liczba i struktura zawodowa ofert pracy zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie

W związku z dominacją branży elektronicznej na lokalnym rynku pracy (obecność LG Electronics Mława Sp. z o.o. oraz firm kooperujących) najwięcej miejsc pracy zgłoszono w zawodzie monter podzespołów i zespołów elektronicznych, a także mistrz produkcji w przemyśle elektronicznym. Ponadto pracodawcy poszukiwali pracowników w następujących zawodach: przedstawiciel handlowy, szwaczka, kierowca samochodu ciężarowego, obuwnik.

Na przestrzeni trzech kwartałów 2012r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie zgłoszone zostały również oferty pracy w zawodach z branży budowlanej, tj. technolog robót wykończeniowych w budownictwie, robotnik budowlany, murarz, tynkarz, monter rusztowań, cieśla szalunkowy, kierownik budowy, monter ociepleń budynków.

Na ilość ofert pracy, jaka wpływa do Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie ma wpływ zainteresowanie lokalnych pracodawców przyjmowaniem nowych osób do pracy w swoich przedsiębiorstwach. W poniższej tabeli zestawiono zawody najczęściej poszukiwane przez pracodawców. Ze względu na ich ilość uwzględniono zawody , w których pracodawcy w badanym okresie zgłaszali co najmniej 6 wolnych miejsc pracy.

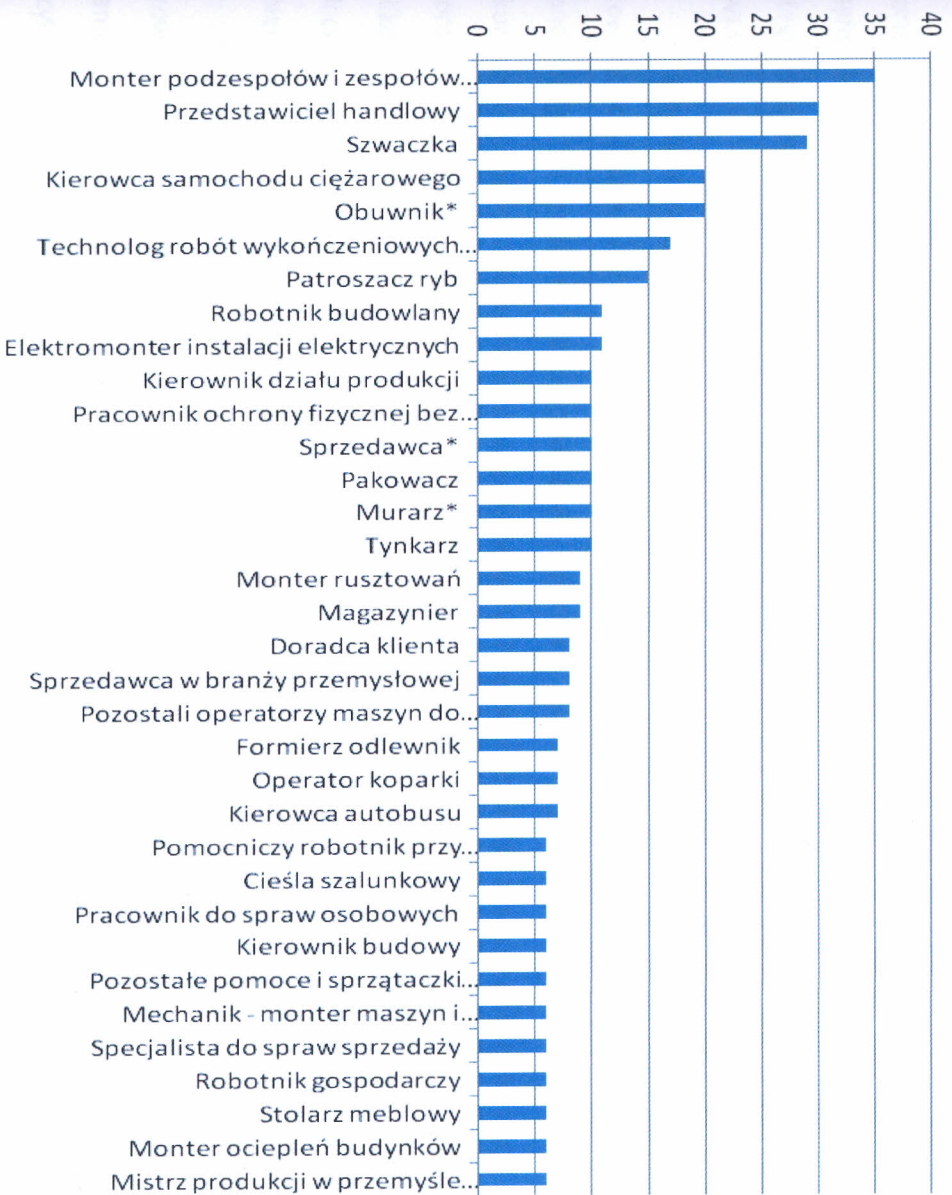
Tabela 6. Najczęściej poszukiwane przez pracodawców na lokalnym rynku pracy zawody i umiejętności w okresie od 01.01.2012 do 30.09.2012r.

Kod zawodu	Zawód	Liczba miejsc pracy ogółem	Dodatkowe informacje o preferowanych umiejętnościach / kwalifikacjach
821304	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	35	preferowane wykształcenie zawodowe lub średnie, zaangażowanie w wykonywanie obowiązków, dyspozycyjność, gotowość do pracy w systemie zmianowym
332203	Przedstawiciel handlowy	30	wykształcenie średnie lub wyższe, obsługa komputera, prawo jazdy kat. B, wymagane doświadczenie zawodowe na danym stanowisku, komunikatywność, przedsiębiorczość, łatwość nawiązywania kontaktów, obowiązkowość, dyspozycyjność, mile widziana znajomość branży w jakiej zgłaszane są zawody
753303	Szwaczka	29	wykształcenie zawodowe, umiejętność szycia, wymagane doświadczenie na danym stanowisku
833203	Kierowca samochodu ciężarowego	20	wykształcenie zawodowe; prawo jazdy kat. C; wymagane doświadczenie na danym stanowisku; książeczka sanitarno-epidemiologiczna; zaświadczenie na przewóz rzeczy
753602	Obuwnik*	20	wymagane orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, mile widziane doświadczenie w zawodzie szwaczki lub montażysty obuwia
712904	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie*	17	doświadczenie w pracy na danym stanowisku, umiejętność montażu płyt k/g, mile widziana znajomość języka niemieckiego
932904	Patroszacz ryb	15	min. 1 rok doświadczenia na w/w stanowisku
931301	Robotnik budowlany	11	preferowane wykształcenie zawodowe; wymagane doświadczenie w pracy na budowie; dobra kondycja fizyczna
741101	Elektromonter instalacji elektrycznych	11	preferowane wykształcenie kierunkowe, wymagane doświadczenie w pracy jako elektromonter, mile widziane uprawnienia SEP do 1 kV, dyspozycyjność, prawo jazdy kat.B
132103	Kierownik działu produkcji	10	wykształcenie wyższe kierunkowe - technologia żywności mięsa; znajomość aspektów technicznych związanych z procesem produkcji; dyspozycyjność, kreatywność, umiejętność współpracy w grupie i wymiany doświadczeń
541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	10	orzeczenie o stopniu niepełnosprawności; niekaralność, dyspozycyjność, obsługa komputera,
522301	Sprzedawca*	10	wykształcenie min. zawodowe, mile widziane doświadczenie w pracy w sklepie, orzeczenie o niepełnosprawności, książeczka sanitarno-epidemiologiczna lub gotowość do jej wyrobienia, obsługa kasy fiskalnej
932101	Pakowacz	10	książeczka sanitarno-epidemiologiczna; mile widziane na danym stanowisku
711202	Murarz*	10	wymagane doświadczenie na stanowisku murarz, brak przeciwwskazań do pracy na wysokościach
712303	Tynkarz	10	min. 2 lata w zawodzie; mile widziana znajomość języka niemieckiego
711903	Monter rusztowań	9	zawodowe; mile widziane w danym zawodzie; brak przeciwwskazań do pracy na wysokości
432103	Magazynier	9	wykształcenie średnie (preferowane elektryczne bądź elektroniczne), obsługa komputera, prawo jazdy kat .B, wymagane doświadczenie na danym stanowisku min. 1 rok, mile widziana znajomość programu WF - MAG, odpowiedzialność materialna
524902	Doradca klienta	8	wykształcenie min. średnie, wysoka kultura osobista, doświadczenie zawodowe w placówkach finansowych, komunikatywność, prawo jazdy kat .B

9	522303	Sprzedawca w branży przemysłowej	8	wykształcenie zawodowe lub średnie; mile widziane doświadczenie na danym bądź podobnym stanowisku; orzeczenie o niepełnosprawności, obsługa komputera, mile widziana znajomość branży elektrycznej
0	814290	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	8	wykształcenie zawodowe; mile widziane doświadczenie w pracy jako operator maszyn, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, zdolności manualne
1	721102	Formierz odlewnik	7	obsługa szlifierki; mile widziane doświadczenie w obróbce mechanicznej
2	811104	Operator koparki	7	uprawnienia na koparkę (pojemność łychy 1,8 m ³), prawo jazdy kat. C, wymagane doświadczenie w zawodzie
3	833101	Kierowca autobusu	7	wykształcenie zawodowe, preferowane średnie; prawo jazdy kat. D; aktualne badania lekarskie; badania psychotechniczne; zaświadczenie na przewóz osób; niekaralność za przestępstwo umyślne przeciwko mieniu, dokumentom, bezpieczeństwu w ruchu lądowym, ochronie środowiska
4	921401	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	6	prawo jazdy kat. B, mile widziane doświadczenie w danym zawodzie, dyspozycyjność, uczciwość, sumienność, odpowiedzialność, niekaralność, prawo jazdy kat. T, mile widziane orzeczenie o niepełnosprawności
5	711502	Cieśla szalunkowy	6	doświadczenie w pracy na danym stanowisku; umiejętność odczytu rysunku technicznego; brak przeciwwskazań do pracy na wysokości; dyspozycyjność, odpowiedzialność
5	441501	Pracownik do spraw osobowych	6	średnie lub wyższe; obsługa komputera; bardzo dobra obsługa programu Excel; komunikatywna znajomość języka angielskiego; mile widziane na danym stanowisku; mile widziana znajomość prawa pracy, znajomość programu płatnik
7	132301	Kierownik budowy	6	średnie lub wyższe (preferowane elektryczne); min. 1 rok doświadczenia w danym zawodzie; prawo jazdy kat. B; uprawnienia budowlane; uprawnienia SEP do 1 kV; umiejętność zarządzania zespołem; organizacja czasu pracy podległych pracowników; dyspozycyjność, punktualność, obowiązkowość
8	911290	Pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	6	wykształcenie podstawowe, min. 2 lata pracy (ogółem), sprawność fizyczna
9	723310	Mechanik - monter maszyn i urządzeń*	6	wykształcenie zawodowe lub średnie mechaniczne; znajomość budowy maszyn i urządzeń; mile widziane doświadczenie na danym stanowisku
0	243305	Specjalista do spraw sprzedaży	6	komunikatywność, dyspozycyjność, mile widziane doświadczenie w pracy z obsługą klienta, mile widziana znajomość programu WF - MAG, znajomość języka angielskiego
1	515303	Robotnik gospodarczy	6	orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, dyspozycyjność, mile widziane uprawnienia palacza c. o.
2	752208	Stolarz meblowy	6	min. 2 lata w zawodzie; mile widziana znajomość języka niemieckiego, umiejętność obsługi maszyn stolarskich
3	712301	Monter ociepleń budynków	6	wymagane doświadczenie w pracy na danym stanowisku
4	312204	Mistrz produkcji w przemyśle elektronicznym	6	wykształcenie średnie, obsługa komputera, dyspozycyjność, mile widziane doświadczenie zawodowe; zaangażowanie w wykonywaną pracę
		Pozostałe	245	
		Ogółem	622	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych z systemie SI SYRIUSZ

Wykres 10. Najczęściej zgłaszane przez lokalnych pracodawców zapotrzebowanie na kwalifikacje i umiejętności.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w powyższej tabeli

1.5 Przewidywane kierunki rozwoju powiatu mławskiego

Strategia Powiatu Mławskiego na lata 2004-2013 jest kompatybilna oraz zgodna z celami zawartymi w Strategii Rozwoju Kraju na lata 2007-2015 (SRK), z Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia 2007-2013, wspierającymi wzrost gospodarczy i zatrudnienie (Narodowa Strategia Spójności) oraz ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020 (SRWM).

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020 za nadrzędny cel rozwoju Mazowsza przyjmuje wzrost konkurencyjności gospodarki i równoważenie rozwoju społeczno-gospodarczego w regionie jako podstawę poprawy jakości życia mieszkańców. Rozwój konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy przyczyni się do szybszego wzrostu gospodarczego regionu. Jego osiągnięcie, przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju, będzie implikowało poprawę warunków życia ludności. Przestrzenne równoważenie rozwoju społeczno-gospodarczego złagodzi różnice w poziomie i warunkach życia mieszkańców pomiędzy centrum regionu i jego obszarami peryferyjnymi.

Misja i cele rozwoju regionu określone w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020 w pełni znajdują odzwierciedlenie w priorytetach realizowanych w ramach założeń Strategii Rozwoju Powiatu Mławskiego na lata 2004-2013, dostosowane do specyfiki powiatu. Obszarem realizacji Strategii Rozwoju Powiatu Mławskiego jest teren obejmujący 10 gmin w tym jedną miejską gminę Mława i 9 wiejskich, 247 miejscowości i 219 sołectw. Priorytetami strategicznymi dla powiatu mławskiego są następujące zagadnienia, które określają również przewidywane kierunki rozwoju powiatu:

- rozwój gospodarki, infrastruktury i zasobów ludzkich,
- rozwój sektora rolnego i zasobów wiejskich,
- rozwój oświaty, kultury i turystyki.

Osiągnięcie celów strategicznych rozwoju powiatu możliwe będzie poprzez realizację działań i zadań w nich zawartych. Oparciem dla zakładanych kierunków rozwoju będą między innymi:

- pobudzanie rozwoju przedsiębiorczości m.in. poprzez promocję przedsiębiorczości i pomoc dla osób zainteresowanych rozpoczęciem działalności gospodarczej,
- wspieranie wzrostu inwestycji gospodarczych,
- aktywizacja zawodowa ludności i ograniczenie bezrobocia,

- rozwój umiejętności powiązany z potrzebami rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego,
- rozwój systemu edukacji ustawicznej i przekwalifikowań osób dorosłych w powiecie mławskim,
- współpraca środowisk oświatowych, gospodarczych i społecznych (w tym Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie) celem określenia kierunków kształcenia średniego w powiecie,
- wspieranie grup producenckich w rolnictwie i pomoc rolnikom w uzyskiwaniu kredytów i pożyczek na rozwój gospodarstw ekologicznych.

2 Potrzeby kwalifikacyjno – zawodowe lokalnego rynku pracy jako podstawa do planowania szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych

Poniżej przedstawione zostały potrzeby kwalifikacyjno – zawodowe jako podstawa do planowania szkoleń i staży ustalone na podstawie dostępnych źródeł zawierających dane pozwalające ustalić kierunki rozwoju zawodowego na lokalnym rynku pracy. W tym celu wykorzystano dane generowane przez System Informatyczny Syriusz Std, a także badania ankietowe prowadzone od stycznia do września 2012 roku wśród osób uprawnionych do szkoleń oraz pracodawców działających na terenie powiatu mławskiego.

Szczególne uwagę należy zwrócić na zagadnienie dotyczące przygotowania zawodowego dorosłych. Po zmianach w Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z 20 kwietnia 2004 roku (Dz. U. z 2008r. Nr 69, poz. 415 z póź.zm.), dotyczących tej formy aktywizacji zawodowej osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zainteresowanie ze strony pracodawców drastycznie spadło. Określone w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 kwietnia 2009 r. w sprawie przygotowania zawodowego dorosłych (Dz. U. z dnia 16 kwietnia 2009 r.) szczegółowe warunki, sposób i tryb organizowania przygotowania zawodowego dorosłych, sposób refundowania pracodawcy wydatków poniesionych na uczestnika przygotowania zawodowego dorosłych, kwalifikacje wymagane od opiekunów uczestników przygotowania zawodowego dorosłych, warunki i tryb przeprowadzania egzaminu sprawdzającego znacząco ograniczyło dostęp większości pracodawców do tego instrumentu rynku pracy. Od momentu wprowadzenia powyższych zmian, pomimo szerokiej promocji,

Powiatowy Urząd Pracy w Mławie nie podpisał żadnej umowy o zorganizowanie przygotowania zawodowego dorosłych. Jak pokazują przeprowadzone badania, pracodawcy działający na terenie powiatu mławskiego w ogóle nie biorą pod uwagę organizowania tego sposobu podnoszenia kwalifikacji zawodowych wśród osób bezrobotnych. Z uwagi na powyższe, w dalszej części raportu niemożliwym było podanie wyników badania i określenie proponowanych kierunków przygotowania zawodowego dorosłych.

2.1 Potrzeby kwalifikacyjno – zawodowe pracodawców i bezrobotnych wynikające z analizy danych zastanych

Ze zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie ofert pracy wynika, iż najczęściej powtarzającymi się wymaganiami wobec kandydatów do pracy jest umiejętność obsługi komputera, obsługa kasy fiskalnej, uprawnienia do pracy w zawodzie kierowcy samochodu ciężarowego, posiadanie aktualnej książeczka sanitarno – epidemiologicznej oraz prawo jazdy kategorii B. pracodawcy również wymagali od potencjalnych pracowników posiadania aktualnych uprawnień do eksploatacji urządzeń elektrycznych do 1kV. Do przeanalizowania potrzeb na zawody i specjalności ze strony podaźowej na lokalnym rynku pracy wzięto pod uwagę również subsydiowane oferty pracy oraz oferty stażu zgłoszone do Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie w okresie od stycznia do września 2012 roku.

W ofertach tych najczęściej pojawiającym się zawodem jest robotnik gospodarczy, stanowiący około 35% wszystkich ofert pracy zgłoszonych w ramach robót publicznych oraz prac interwencyjnych w analizowanym okresie.

Okolo 10 % zapotrzebowania pracodawców w ramach subsydiowanych miejsc pracy wpłynęło w zawodzie technik administracji, a także w zawodzie sprzątaczk biurowa. Zaś pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni skupił zaledwie 5% ogółu w/w ofert pracy. Zestawienie tych danych zawiera poniższa tabela.

Tabela 7. Zapotrzebowanie zgłaszane przez pracodawców w ramach subsydiowanych miejsc pracy w okresie 01.01.2012 - 30.09.2012

L.p.	Kod zawodu	Zawód	Liczba miejsc pracy ogółem
1	515303	Robotnik gospodarczy	57
2	334306	Technik administracji*	17
3	911207	Sprzątaczką biurowa	16
4	921401	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	9
5	931203	Meliorant	7
6	531202	Asystent nauczyciela przedszkola	5
7	752190	Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	4
8	941201	Pomoc kuchenna	3
9	832202	Kierowca samochodu dostawczego	3
10	531103	Opiekunka dzieci w drodze do szkoły	3
11	-	Pozostałe	40
		Ogółem	164

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych z systemu SI SYRIUSZ

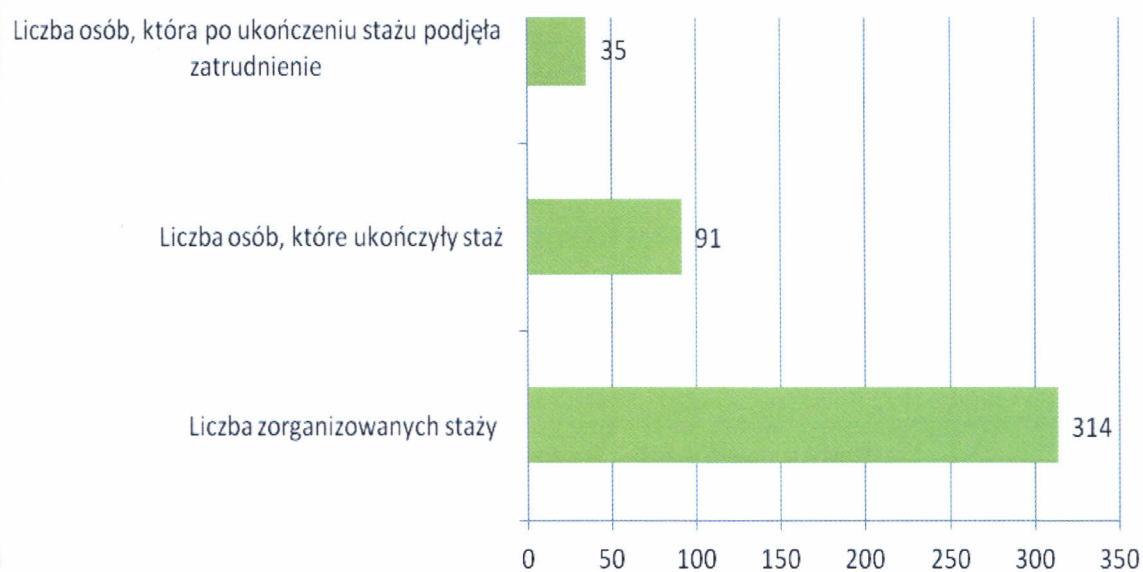
W przypadku staży zawodowych pracodawcy najczęściej zgłaszali zapotrzebowanie w pracach biurowych tworząc stanowiska pracy głównie dla pomocy administracyjnych, pomocy biurowych, referentów, sekretarek.

Wśród pozostałej grupy zawodów na jakie w małym stopniu istniało zapotrzebowanie ze strony pracodawców warto nadmienić staże zorganizowane dla: wychowawców w placówkach oświatowo - wychowawczych i opiekuńczych, magazynierów, bibliotekarzy, rejestratorek medycznych, kosmetyczek, fakturzystów, elektryków, fryzjerów, piekarzy, opiekunek środowiskowych, przedstawicieli handlowych oraz blacharzy samochodowych. Wskazana na wykresie liczba osób, które ukończyły staż, różni się od liczby zorganizowanych staży ze względu na fakt, iż w badanym okresie znaczna część osób bezrobotnych pozostawała w trakcie odbywania stażu zawodowego. Nie została więc wykazana na poniższym wykresie. Dodatkowo w trakcie stażu osoby najbardziej aktywne zgłaszały podjęcia pracy lub naukę w systemie

dziennym. Liczba osób, które ukończyły staż nie będzie więc nigdy równa ilości zorganizowanych staży.

Warto zwrócić uwagę na efektywność zorganizowanych staży zawodowych. Po ukończeniu stażu bądź w jego trakcie pracę podjęła ponad jedna trzecia beneficjentów - 38% (stan na koniec września 2012 roku).

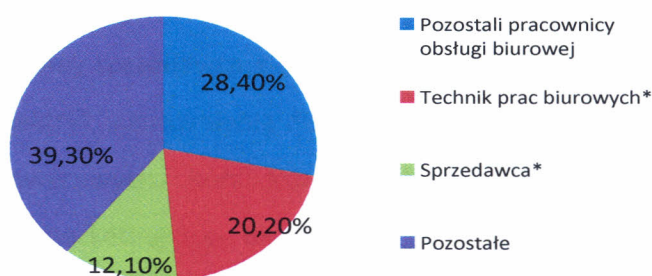
Wykres 11. Dane dotyczące staży zorganizowanych w analizowanym okresie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych monitoringu organizacji staży u pracodawców za m-c 09.2012

Poniższy wykres przedstawia zawody, w jakich najczęściej pracodawcy organizowali staże w okresie trzech kwartałów 2012 roku.

Wykres 12. Zawody o największej liczbie zorganizowanych staży.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z SI SYRIUSZ

W 2012r. Powiatowy Urząd Pracy w Mławie realizował szkolenia o następujących kierunkach: szkolenie podstawowe strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej, kwalifikacja wstępna przyspieszona, przewóz towarów niebezpiecznych - ADR, operator koparki klasa III-zmiana specjalności, prawo jazdy kat. D z B, operator ładowarki klasa III, operator koparko-ładowarki klasa III, szkolenie okresowe kierowców, ABC Przedsiębiorczości, tworzenie stron WWW, prawo jazdy kat. C, prawo jazdy kat. D z C, CNC- programowanie i obsługa frezarek/tokarek sterowanych numerycznie, pracownik ochrony osób i mienia, operator pompy do mieszanki betonowej klasy III, prawo jazdy kat. CE, kurs trenerski szybkiego czytania, technik pamięciowych i koncentracji uwagi, wulkanizator, roboty wykończeniowe: ścianki kartonowo-gipsowe + malarz + elementy ocieplenia budynków, blacharz-dekarz, operator koparki klasa III, monter rusztowań budowlano-montażowych metalowych, operator zagęszczarek i ubijaków wibracyjnych, obsługa urządzeń transportu bliskiego -wózki jezdniowe podnośnikowe z wyłączeniem specjalizowanych oraz suwnice sterowane z poziomu roboczego, fakturzysta -

sprzedawca-magazynier z uprawnieniami na wózki widłowe, operator walca drogowego klasa III, zbrojarz-cieśla, marketing internetowy, kurs kroju i szycia, sprzedawca z obsługą kas fiskalnej, efektywne negocjacje-intensywny trening dla kadry kierowniczej, pracowników działu sprzedaży i obsługi klienta oraz specjalistów biorących udział w negocjacjach, szkolenie na konduktora, instruktor rekreacji ruchowej, specjalność fitness-nowoczesne formy gimnastyki- masaże klasyczny, BHP i podstawy HCCP, operator wózków jezdniowych z napędem silnikowym, kurs konstrukcji i modelowania form odzieży damskiej lekkiej, kurs komputerowy podstawowy, przedstawiciel handlowy, pracownik hurtowni magazynu z obsługą komputera i uprawnieniami na wózki widłowe, profesjonalny sprzedawca z obsługą kas fiskalnych plus minimum sanitarne, spawanie metodą MAG, elektryk -uprawnienia SEP do 1 kV, szkolenie fotograficzne, obsługa dźwigów budowlanych towarowych, kurs księgowości od podstaw do samodzielnego księgowego, Auto- CAD, e- marketing i e- biznes, praca z programem WF- Mag, spawanie metodą MAG-135,136, grafika komputerowa, nowoczesne technologie informatyczne w biurze, certyfikat bezpieczeństwa VCA, szkolenie z zakresu BHP.

W 2012r. Powiatowy Urząd Pracy w Mławie zorganizował 10 szkoleń grupowych, których efektywność kształtuje się następująco:

1. prawo jazdy kategorii CE (grupa dziesięcioosobowa) – efektywność 50%,
2. fakturzysta – sprzedawca – magazynier z uprawnieniami na wózki widłowe (grupa dziesięcioosobowa) – efektywność 10%,
3. instruktor rekreacji ruchowej, specjalność fitness – nowoczesne formy gimnastyki – masaże klasyczny (grupa dziesięcioosobowa) – efektywność 0%,
4. przedstawiciel handlowy (grupa dziesięcioosobowa) – efektywność 30%,
5. pracownik hurtowni magazynu z umiejętnością obsługi komputera i uprawnieniami na wózki widłowe (grupa dziesięcioosobowa) – efektywność 20%,
6. profesjonalny sprzedawca z obsługą kas fiskalnych plus minimum sanitarne (grupa dziesięcioosobowa) – efektywność 10%,
7. profesjonalny sprzedawca z obsługą kas fiskalnych plus minimum sanitarne (grupa dziesięcioosobowa) – efektywność 0%,
8. kwalifikacja wstępna przyśpieszona (grupa dziesięcioosobowa) – efektywność 0%,
9. auto CAD (grupa dziesięcioosobowa) – efektywność 20%,

10. nowoczesne technologie informatyczne w biurze (grupa dwunastoosobowa)- efektywność 0%.

Średnia arytmetyczna efektywności wymienionych szkoleń grupowych to 14%.

Zasadnym jest poczynienie w tym miejscu uwagi odnośnie terminu realizacji czterech ostatnich z wymienionych wyżej szkoleń – szkolenie nr 7 rozpoczęło się i zakończyło w miesiącu listopadzie, natomiast szkolenia nr 8, 9, 10, zakończyły się w miesiącu grudniu. Moment (miesiące zimowe), w którym absolwentom omawianych szkoleń przyszło ubiegać się o zatrudnienie jest bardzo niekorzystny, bowiem na lokalnym rynku pracy panuje sezonowa stagnacja (niewielka liczba ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców).

Poprzedni rok charakteryzował się dosyć dużą ilością organizowanych szkoleń indywidualnych. Ogółem na wymienione wyżej szkolenia skierowano 138 osób uprawnionych (jedna osoba nie ukończyła szkolenia). Szkolenia indywidualne realizowane w 2012r. charakteryzowały się 66.67% skutecznością.

Powiatowy Urząd Pracy w Mławie organizował również szkolenia „ABC Przedsiębiorczości”. Z siedemdziesięciu absolwentów tych szkoleń sześćdziesiąt dziewięć osób podjęło działalność gospodarczą.

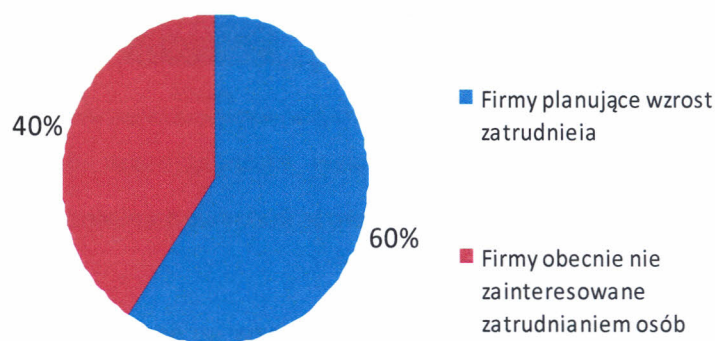
W minionym roku odbyło się także siedem edycji szkolenia z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

2.2 Potrzeby kwalifikacyjno – zawodowe pracodawców i bezrobotnych zidentyfikowane w wyniku badania ankietowego

W okresie od stycznia do września 2012 roku Powiatowy Urząd Pracy w Mławie przeprowadził badania ankietowe wśród 200 osób uprawnionych do szkoleń i 100 podmiotów gospodarczych. W punkcie tym zawarto zbiorcze podsumowanie wyników tych badań. Obejmuje on analizę źródeł wtórnych oraz wywiadów bezpośrednich przeprowadzonych z pracodawcami działającymi na terenie miasta Mława i gmin wiejskich wchodzących w skład powiatu. Kwestionariusz skierowany do pracodawców zawiera zarówno wystandaryzowane pytania zamknięte, jak i pytania otwarte. Pośrednicy pracy zajmujący się obsługą pracodawców dotarli do badanej grupy osobiście.

Zapotrzebowanie kwalifikacyjno – zawodowe ze strony pracodawców nierozzerwalne jest z aktualnym zainteresowaniem zatrudnieniem, które również było badane w przeprowadzonej ankiecie. Na kluczowe pytanie o to, czy pracodawcy planują zwiększyć zatrudnienie, zdecydowana większość odpowiedziała twierdząco. 60 % chce zwiększyć zatrudnienie w swoim przedsiębiorstwie. Natomiast 40 % pracodawców nie jest obecnie zainteresowana przyjęciem nowych pracowników.

Wykres 13. Plany zatrudnieniowe firm w okresie najbliższych 12 miesięcy

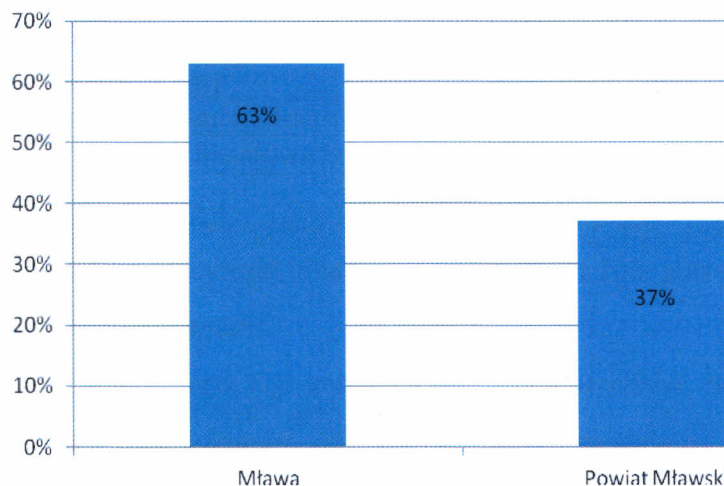

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przeprowadzonych wywiadów z pracodawcami

Jeżeli zaś chodzi o wielkość podmiotu przewidującego zatrudnienie to zdecydowanie największy odsetek przedsiębiorstw w trakcie naboru pracowników to zakłady zatrudniające od 10 do 49 pracowników (57%). Mniejsze zapotrzebowanie na siłę roboczą deklarują mikroprzedsiębiorstwa (25%) oraz zakłady pracy zatrudniające powyżej 250 pracowników (11%). Najmniejszy popyt na nowych pracowników odczuwają firmy zatrudniające od 50 do 250 pracowników (7%).

Czynnikiem wpływającym na plany zatrudnieniowe jest lokalizacja przedsiębiorstwa. Twierdzącą odpowiedź na pytanie „Czy planują Państwo wzrost zatrudnienia” częściej podawali pracodawcy działający na terenie Mławy (63%) niż pracodawcy z pozostałych gmin powiatu (37%), co pokazuje wykres 14.

Wykres 14. Lokalizacja pracodawców deklarujących wzrost zatrudnienia w okresie najbliższych 12 miesięcy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przeprowadzonych wywiadów z pracodawcami

W poniższej tabeli przedstawiono wskazywane przez pracodawców determinanty warunkujące zapotrzebowanie na nowych pracowników.

Tabela 8. Czynniki wpływające na wzrost zatrudnienia wśród lokalnych pracodawców

	%
Uruchomienie nowej działalności	0%
Poszerzenie dotychczasowej działalności	39%
Zmiana profilu działalności	9%
Inne	52%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przeprowadzonych wywiadów z pracodawcami

Na pytanie „Z czego wynika zwiększenie zatrudnienia?” ponad połowa badanych przedsiębiorców (52%), wskazała inne powody aniżeli poszerzenie dotychczasowej działalności (39%), czy też zmianę profilu prowadzonej działalności (9%). Wśród innych powodów respondenci wskazywali jako główny pozyskanie nowych zleceń. Żaden z zapytanych pracodawców nie wskazywał wzrostu zatrudnienia wynikającego z uruchomienia nowej działalności.

Analizując wyniki badania okazuje się, że większość pracodawców (67%) w ciągu najbliższego roku nie zamierza zwalniać pracowników; 26% respondentów nie wyklucza takiej możliwości, ale jeszcze nie ma sprecyzowanych planów w tym zakresie. Natomiast pewność co do redukcji kadry deklaruje około 7% pytaných pracodawców.

Tabela 9. Główne powody redukcji zatrudnienia

Powód	%
Sezonowość produkcji i usług	36%
Wzrost kosztów pracy	32%
Inne przyczyny	30%
Spadek popytu na dobra i usługi	28%
Zła sytuacja finansowa firmy	8%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przeprowadzonych wywiadów z pracodawcami

Procenty zawarte w powyższej tabeli nie sumują się do 100, ponieważ respondenci mogli wskazać więcej niż jedną odpowiedź.

Jako główny powód redukcji zatrudnionych pracowników pracodawcy wymieniają sezonowość produkcji (36%), kolejnym ważnym czynnikiem są stale rosnące koszty pracy (32% wskazań), a także inne przyczyny zmuszające firmy do cięć kadrowych (30%) oraz spadek popytu na dobra i usługi (28%). Tylko niewielka część ankietowanych wskazała jako jeden z czynników złą sytuację finansową firmy (8%). Powody dla których firmy nie planują wzrostu zatrudnienia przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. Czynniki powodujące brak zainteresowania pracodawców zatrudnianiem nowych pracowników

Powód	%
Wysokie koszty pracy (ZUS, podatki, itp.)	34%
Brak kandydatów o wymaganych kwalifikacjach	32%
Niewystarczająca motywacja kandydatów do podjęcia zatrudnienia	28%
Inne	25%
Sezonowość produkcji i usług	21%
Wygórowane oczekiwania potencjalnych pracowników	18%
Zła sytuacja finansowa firmy	9%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przeprowadzonych wywiadów z pracodawcami

Procenty zawarte w powyższej tabeli nie sumują się do 100, ponieważ respondenci mogli wskazać więcej niż jedną odpowiedź

Jako główny czynnik wpływający na brak zainteresowania firm powiększaniem stanu zatrudnienia respondenci wskazali wysokie koszt pracy (34%), na drugim miejscu uplasował się brak kandydatów o wymaganych kwalifikacjach (32%). Kolejnym powodem zniechęcającym pracodawców do tworzenia nowych miejsc pracy jest niewystarczająca motywacja kandydatów

do podjęcia zatrudnienia (28%) oraz ich wygórowane oczekiwania względem pracy (18%). Ponadto ankietowani określali inne powody nie uwzględnione w powyższej tabeli, poprzez które nie tworzą miejsc pracy (25%). Jako jeden z następnych czynników negatywnie oddziałujących na powstawanie miejsc pracy wymieniano sezonowość produkcji i usług (21%). Tylko w niewielkim stopniu podmioty wskazywały złą sytuację finansową jako powód utrudniający wzrost zatrudnienia.

W kolejnej tabeli zostały przedstawione przewidywania zatrudnieniowe pracodawców w ciągu najbliższych 12 miesięcy.

Tabela 11. Przewidywania zatrudnieniowe pracodawców w ciągu najbliższych 12 miesięcy

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Ilość miejsc pracy
1.	753303	Szwaczka	30
2.	821304	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	30
3.	931301	Robotnik budowlany	17
4.	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	15
5.	522301	Sprzedawca*	15
6.	931203	Meliorant	14
7.	741207	Elektromonter (elektryk) zakładowy	10
8.	712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	10
9.	712601	Hydraulik	10
10.	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	9
11.	214102	Inżynier organizacji i planowania produkcji	9
12.	962990	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	9
13.	242190	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	8
14.	523002	Kasjer handlowy	7
15.	931205	Robotnik drogowy	6
16.	811105	Operator koparko – ładowarki	6
17.	411004	Technik prac biurowych*	6
18.	722308	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	5
19.	711202	Murarz*	5
20.	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	5
21.	722312	Szlifierz metali	5
22.	311408	Technik elektronik*	5
23.	332203	Przedstawiciel handlowy	5
24.	721204	Spawacz metodą MAG	4
25.	432103	Magazynier	4
26.	723104	Mechanik samochodów ciężarowych	4
27.	722204	Ślusarz*	4
28.	524902	Doradca klienta	3
29.	811407	Operator urządzeń wytwórczych mieszanek betonowych	2
30.	214407	Inżynier mechanik – technologia mechaniczna	2
31.	432103	Pozostali kucharze	1

32.	522305	Mechanik pojazdów samochodowych*	1
33.	723103	Kosmetyczka	1
34.	352203	Projektant / architekt systemów teleinformatycznych	1
35.	352203	Technik telekomunikacji*	1
Ogółem			269

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przeprowadzonych wywiadów z pracodawcami

Jak widać najwięcej stanowisk respondenci oferują szwaczkom oraz monterom podzespołów elektronicznych (dla tych zawodów przygotowano 11% wszystkich stanowisk). W dalszej kolejności mogą zostać zatrudnieni robotnicy budowlani (7% wskazań), a także robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym, melioranci i sprzedawcy (po 5% wskazań). Około 4% nowych miejsc pracy obsadzą hydraulicy, elektromonterzy, a także monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych. Najmniej propozycji pracy otrzymają: kucharze, mechanicy samochodów osobowych, kosmetyczki oraz projektanci / architekci systemów teleinformatycznych i technicy telekomunikacji.

Analizując aktualne zapotrzebowanie na kwalifikacje i umiejętności pracowników na mławskim rynku pracy, należy przyrzeć się stosowanym przez pracodawców kryteriom selekcji pracowników. Dzięki temu można określić tendencje występujące aktualnie na lokalnym rynku pracy oraz profile kandydatów mających największe szanse na znalezienie zatrudnienia.

Tabela 12. Wymagania stawiane przyszłym pracownikom

Wymagania	%
Doświadczenie zawodowe	34%
Posiadanie dodatkowych uprawnień	29%
Inne	25%
Odpowiedni poziom wykształcenia	20%
Obsługa komputera	14%
Znajomość branży	7%
Znajomość języka obcego	3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przeprowadzonych wywiadów z pracodawcami

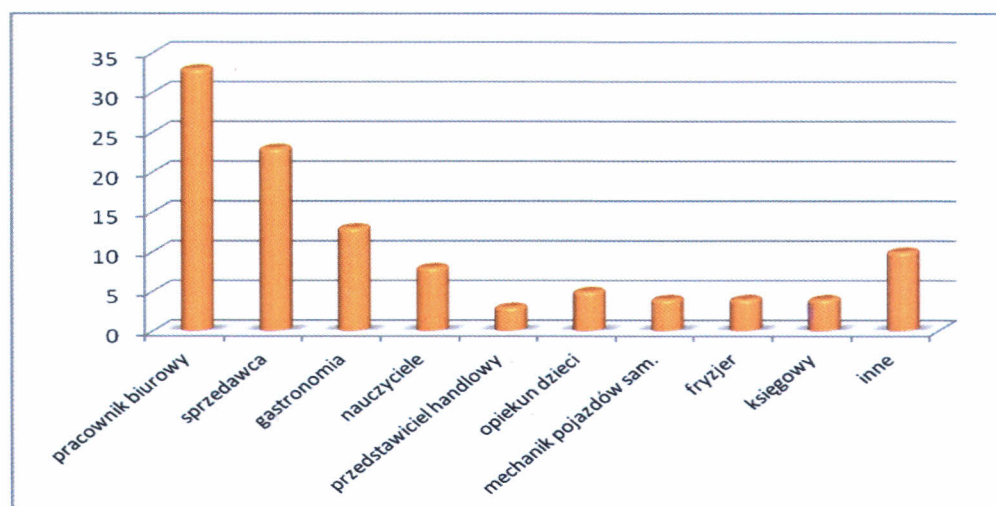
Procenty zawarte w tabeli nie sumują się do 100, ponieważ respondenci mogli wskazać więcej niż jedną odpowiedź.

Jak prezentuje powyższa tabela pracodawcy zgłaszając zapotrzebowanie na pracowników najczęściej poszukują osób z doświadczeniem zawodowym (34%), duży nacisk kładą również na posiadanie dodatkowych uprawnień pozwalających na wykonywanie danej

pracy (29%). Jedna czwarta badanej populacji przy doborze kadry pracowniczej zwraca uwagę na inne predyspozycje kandydatów aniżeli te wymienione powyżej. W mniejszym stopniu respondenci biorą pod uwagę poziom wykształcenia kandydatów (20%) oraz obsługę komputera (14 %). Dodatkowymi kryteriami przy zatrudnianiu przyszłych pracowników dla firmy są również znajomość danej branży (7%) oraz znajomość języka obcego (3%).

Wyniki przeprowadzonego badania ankietowego wykazały, iż dużym zainteresowaniem cieszy się możliwość zdobycia doświadczenia zawodowego poprzez staż zawodowy. Z 200 respondentów aż 146 osób wybrało taką drogę rozwoju zawodowego, co daje zadowolające 73% ogółu osób. Z osób, które były w stanie określić kierunek stażu, zdecydowana większość chciałaby odbyć staż w zawodach związanych z handlem oraz branżą usługową – gastronomiczną, m. in. sprzedawca, przedstawiciel handlowy - handlowiec, kucharz, kelner (łącznie 38 osób). W zawodach tych nabywa się przede wszystkim umiejętność obsługi kasy fiskalnej, obsługi klienta w różnych punktach handlowych i usługowych, sporządzania zamówień towaru, przygotowywania i serwowania posiłków. Niezmiennie w obszarze zainteresowań potencjalnych stażystów znajduje się praca biurowa - aż 33 osoby – w trakcie której stażyści nabywają umiejętności praktyczne związane z obsługą komputera, pakietu Office, prowadzenia biura, pracy z dokumentami czy obsługi urządzeń biurowych. W dalszej kolejności wskazywano na zawód nauczyciela - 8 osób, opiekuna do dzieci – 5 osób, mechanika samochodów osobowych – 4 osoby, księgowego – 4 osoby, fryzjera – 4 osoby.

Wykres 15. Zapotrzebowanie na staże w podziale na zawody

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przeprowadzonych wywiadów z osobami uprawnionymi

W oparciu o wyniki badań potrzeb szkoleniowych osób uprawnionych do szkolenia przeprowadzonych wśród 200 osób bezrobotnych metoda PAPI największym zainteresowaniem cieszą się następujące profile szkoleniowe:

- sprzedawca z obsługą kas fiskalnych,
- szkolenia ukierunkowane na uzyskanie uprawnień na wózki widłowe wraz z obsługą oprogramowania magazynowego oraz fakturowania,
- szkolenia przygotowujące do uzyskania uprawnień niezbędnych do wykonywania zawodu kierowcy samochodów ciężarowych,
- szkolenia operatorów maszyn do robót ziemnych.

Poniższa tabela ilustruje zainteresowanie kierunkami szkoleń wskazywanymi w ankiecie przez osoby uprawnione do szkoleń.

Tabela 13. Najczęściej wymieniane kierunki szkoleń w ramach badań potrzeb szkoleniowych osób uprawnionych do szkolenia

Lp	Nazwa szkolenia	Płeć		Wiek					Wykształcenie							Zamieszkanie		Łączna ilość osób uprawnionych	
		K	M	18-25	26-30	31-44	45-50	Powyżej 50	Bez wykształcenia	Podstawowe	Gimnazjalne	Zawodowe	Średnie ogólne	Średnie Zawodowe	Policealne	Wyższe	Wieś		Miasto
1	Sprzedawca z obsługą kas fiskalnych	33	2	19	5	5	2	3	0	3	2	10	10	7	1	2	17	18	35
2	Szkolenia dotyczące uprawnień kierowcy (prawo jazdy kat. C, CE, F) oraz kwalifikacja wstępna przyspieszona	1	32	19	5	5	1	2	0	0	2	8	8	11	1	3	17	16	33
3	Magazynier z uprawnieniami na wózki widłowe	0	32	15	1	14	1	1	0	3	5	11	3	8	1	1	17	15	32
4	Auto CAD	7	14	7	8	5	0	1	0	0	0	0	2	7	0	12	9	12	21
5	Operatorzy maszyn do robót ziemnych	0	16	5	5	3	1	2	0	2	1	3	4	5	0	1	10	6	16
6	Kosmetyczne	7	0	2	1	4	0	0	0	0	1	1	2	3	0	0	0	7	7
7	Księgowość	6	0	1	1	3	0	1	0	0	0	0	1	3	0	2	2	4	6
8	Florystyka	3	0	2	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	1	2	3
9	Komputerowe	2	1	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	2	0	1	1	2	3
10	Spawanie	0	3	0	1	1	0	1	0	0	0	2	0	1	0	0	2	1	3
11	Opiekun osób starszych, dzieci	2	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2	2
12	Przedstawiciel handlowy	1	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1	2
13	Fryzjerstwo	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1
14	Kurs masażu	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1
15	CNC	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1
15	Kurs ochrony	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1
17	Grafika komputerowa	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1
18	SEP do 1kV	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1
19	Kucharz	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1
																			170

2.3 Różnice i podobieństwa potrzeb ze względu na źródło danych

Analizując potrzeby na kwalifikacje i zawody strony popytowej (osoby uprawnione do szkoleń) oraz podaźowej rynku pracy (pracodawcy zainteresowani zatrudnieniem nowych pracowników) okazuje się, że niektóre zawody wskazane przez pracodawców zbieżne są z propozycjami strony popytowej. Różnice w pozostałych przypadkach wynikać mogą z niedostatecznej znajomości realiów na lokalnym rynku osób poszukujących pracy. Z drugiej strony planowane zapotrzebowanie na pracowników w dużej mierze odnosi się do zawodów, do wykonywania których wymagane jest wyłącznie doświadczenie zawodowe i umiejętności z tego doświadczenia płynące. Takie doświadczenie, będąc osobą bezrobotną, można uzyskać poprzez staż zawodowy odbywany u pracodawcy. Pamiętać jednak należy, iż nie wszyscy zarejestrowani jako bezrobotni spełniają warunki niezbędne do skorzystania z tej pośredniej formy aktywizacji.

Wyniki badania pod względem podobieństw wskazują, iż nadal zainteresowaniem ze strony pracodawców jak i osób uprawnionych do szkoleń cieszą się zawody w branży handlowej, budowlanej oraz transportowej. Zawód sprzedawcy według planów zatrudnieniowych badanych pracodawców uplasował się na wysokim 5. miejscu. Branży handlowej dotyczą również zawody magazyniera i kasjera. Podobne zainteresowanie takimi kierunkami szkoleń wykazały badane osoby uprawnione. W branży budowlanej zgodność ankietowanych stron dotyczy operatorów sprzętu do robót ziemnych, przede wszystkim operatorów koparko – ładowarki. Niestąbnące zapotrzebowanie dotyczy również zawodu kierowcy samochodu ciężarowego.

Najmniejsze różnice występują w przypadku dotychczas zorganizowanych staży zawodowych oraz zapotrzebowania osób zainteresowanych jego odbyciem. Kierunki staży doskonale odpowiadają na określone przez respondentów zawody, w których chcieliby zdobywać doświadczenie.

2.4 Kierunki szkoleń, staży i przygotowania zawodowego wynikające z analizy danych zastanych

W 2012r. Powiatowy Urząd Pracy w Mławie realizował szkolenia o następujących kierunkach: szkolenie podstawowe strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej, kwalifikacja wstępna przyspieszona, przewóz towarów niebezpiecznych- ADR, operator koparki kl. III -

zmiana specjalności, prawo jazdy kat. D z B, operator ładowarki kl. III, operator koparko-ładowarki kl. III, szkolenie okresowe kierowców, ABC Przedsiębiorczości, tworzenie stron WWW, prawo jazdy kat. C, prawo jazdy kat. D z C, CNC- programowanie i obsługa frezarek/tokarek sterowanych numerycznie, pracownik ochrony osób i mienia, operator pompy do mieszanki betonowej kl. III, prawo jazdy kat. CE, kurs trenerski szybkiego czytania, technik pamięciowych i koncentracji uwagi, wulkanizator, roboty wykończeniowe: ścianki kartonowo-gipsowe+ malarz+ elementy ocieplenia budynków, blacharz-dekarz, operator koparki kl. III, montażysta rusztowań budowlano-montażowych metalowych, operator zagęszczarek i ubijaków wibracyjnych, obsługa urządzeń transportu bliskiego -wózki jezdniowe podnośnikowe z wyłączeniem specjalizowanych oraz suwnice sterowane z poziomu roboczego, fakturzysta-sprzedawca-magazynier z uprawnieniami na wózki widłowe, operator walca drogowego kl. III, zbrojarz-cieśla, marketing internetowy, kurs kroju i szycia, sprzedawca z obsługą kas fiskalnej, efektywne negocjacje- intensywny trening dla kadry kierowniczej, pracowników działu sprzedaży i obsługi klienta oraz specjalistów biorących udział w negocjacjach, szkolenie na konduktora, instruktor rekreacji ruchowej, specjalność fitness- nowoczesne formy gimnastyki- masaż klasyczny, BHP i podstawy HCCP, operator wózków jezdniowych z napędem silnikowym, kurs konstrukcji i modelowania form odzieży damskiej lekkiej, kurs komputerowy podstawowy, przedstawiciel handlowy, pracownik hurtowni magazynu z obsługą komputera i uprawnieniami na wózki widłowe, profesjonalny sprzedawca z obsługą kas fiskalnych plus minimum sanitarne, spawanie metodą MAG, elektryk -uprawnienia SEP do 1 kV, szkolenie fotograficzne, obsługa dźwigów budowlanych towarowych, kurs księgowości od podstaw do samodzielnego księgowego, AutoCAD, e-marketing i e-biznes, praca z programem WF- Mag, spawanie metodą MAG-135,136, grafika komputerowa, nowoczesne technologie informatyczne w biurze, certyfikat bezpieczeństwa VCA, szkolenie z zakresu BHP.

Z analizy danych zastanych wynika, iż głównymi kierunkami staży zawodowych organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Mławie były prace biurowe, stanowiące blisko 50% ogółu liczby staży. Drugim jasno określonym kierunkiem nabywania umiejętności i doświadczenia zawodowego przez osoby bezrobotne był zawód sprzedawcy.

2.5 Kierunki dotychczasowych i planowanych szkoleń, staży i przygotowania zawodowego wynikające z badań ankietowych

Na podstawie planu szkoleń na 2012 rok osoby uprawnione mogły korzystać ze szkoleń z zakresu aktywnego poszukiwania pracy oraz szkolne indywidualnych według zapotrzebowania pod uprawdopodobnienie podjęcia zatrudnienia. Oddzielnie należy spojrzeć na zawarte w tymże planie szkolenie ABC Przedsiębiorczości. Była to oferta skierowana do osób zainteresowanych podjęciem działalności gospodarczej oraz skorzystaniem z dofinansowania na rozpoczęcie własnej firmy. Ilość osób zaplanowana do przeszkolenia w tym zakresie wynikała ze środków na dotacje, jakimi dysponował Powiatowy Urząd Pracy w Mławie w ramach algorytmu.

W oparciu o wyniki badania potrzeb szkoleniowych osób uprawnionych do szkolenia największym zainteresowaniem cieszą się następujące profile szkoleniowe:

- sprzedawca z obsługą kas fiskalnych,
- szkolenia ukierunkowane na uzyskanie uprawnień na wózki widłowe wraz z obsługą oprogramowania magazynowego oraz fakturowania,
- szkolenia przygotowujące do uzyskania uprawnień niezbędnych do wykonywania zawodu kierowcy samochodów ciężarowych,
- szkolenie „Auto CAD”,
- szkolenia operatorów maszyn do robót ziemnych.

Są one w dużej mierze zgodne z dotychczas organizowanymi przez Powiatowy Urząd Pracy w Mławie kierunkami szkoleń dla osób uprawnionych. Zgodność kierunków staży odnosi się do pracowników biurowych, sprzedawców, pracowników branży gastronomicznej. Odwołując się danych o szkoleniach można zauważyć, iż zapotrzebowanie na kwalifikacje (np. obsługa kasy fiskalne, minimum sanitarne) w zawodzie sprzedawcy rzeczywiście jest duże.

2.6 Różnice i podobieństwa potrzeb ze względu na źródło danych

W porównaniu do badań przeprowadzonych w roku 2011 preferencje szkoleniowe osób zarejestrowanych nie charakteryzowały się zbyt dużą ewolucją. W dalszym ciągu osoby uprawnione są zainteresowane szkoleniami ukierunkowanymi na uzyskanie uprawnień na wózki widłowe wraz z obsługą oprogramowania magazynowego oraz fakturowania, szkoleniem

sprzedawcy z obsługą kas fiskalnych, szkoleniami przygotowującymi do uzyskania uprawnień niezbędnych do wykonywania zawodu kierowcy samochodów ciężarowych, jak również operatorów do robót ziemnych. W zestawieniu z rokiem 2011 nowością wśród preferencji szkoleniowych osób uprawnionych jest niewątpliwie szkolenie „Auto CAD”. Przykładem drobnych (incydentalnych) różnic jest sytuacja dotycząca szkolenia „kucharz”, przy czym należy poczynić w tym miejscu uwagę, że tym profilem szkoleniowym była zainteresowana tylko jedna osoba. Zdobyte umiejętności i kwalifikacji w ramach szkolenia ABC Przedsiębiorczości przez osoby uprawnione to już stała pozycja w ofercie Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie ze względu na duże zainteresowanie samo zatrudnieniem.

Zauważalną różnicą w obszarze szkoleń jest szkolenie z zakresu aktywnego poszukiwania pracy. Żaden wynik badania nie dotyczy tej tematyki, jednak nabycie umiejętności praktycznych z samodzielności na lokalnym rynku pracy przez osoby bezrobotne jest niezbędnym elementem efektywnej aktywizacji zawodowej. Respondenci często nie mają wiedzy i świadomości, iż również posiadanie takich umiejętności ma znaczenie w poszukiwaniu pracy i może znacząco poprawić ich pozycję na rynku pracy.

3 Planowana oferta edukacyjna (szkolenia, staże, przygotowania zawodowe dorosłych) powiatu mławskiego

Wysnuwając wnioski z przeprowadzonego badania oraz charakterystyki powiatu mławskiego należy uznać, iż oferowane do tej pory przez Powiatowy Urząd Pracy w Mławie kierunki szkoleń i staży jak najbardziej odpowiadały zapotrzebowaniu na lokalnym rynku pracy.

Preferowane na lokalnym rynku pracy kierunki szkoleń:

- technologie informatyczne wykorzystywane w pracy;
- szkolenia budowlane;
- pracownik gospodarczy z niezbędnymi uprawnieniami (np. SEP do 1kV, szkolenia BHP);
- opieka nad osobami starszymi i dziećmi;

- szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe pracowników gastronomii - bardzo często osoby zatrudnione w gastronomicznych lokalach usługowych muszą posiadać dodatkowe umiejętności i kwalifikacje wykonując czynności z pogranicza kilku zawodów, np. obsługa kasy fiskalnej, umiejętności barmana, baristy, kelnera;
- sprzedawca z obsługą kasy fiskalnej;
- magazynier z uprawnieniami na wózki widłowe;
- uprawnienia spawalnicze – na terenie powiatu mławskiego funkcjonuje wiele firm, które poszukują pracowników z określonymi uprawnieniami spawalniczymi. W związku z brakiem kierunków edukacyjnych w szkolnictwie ponadgimnazjalnym, wskazane jest umożliwienie osobom uprawnionym uzyskanie pożądaných uprawnień.

Preferowane na lokalnym rynku pracy staże według zawodów lub umiejętności:

- pracownik biurowy – obsługa komputera, obsługa pakietu Office, obsługa urządzeń biurowych, praca z dokumentami, prowadzenie biura;
- sprzedawca – obsługa kasy fiskalnej, obsługa terminala płatniczego, obsługa klienta, sporządzanie zamówień towaru;
- pracownik gastronomii – przygotowywanie posiłków, obsługa klienta, serwowanie posiłków.

Podsumowanie

Jak pokazują poprzednie lata działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie, zakładane kierunki rozwoju zawodowego osób zarejestrowanych realizowane były w pełni. Środki finansowe pozyskiwane na ustawowe formy aktywizacji zawodowej osób zarejestrowanych w znacznym stopniu pozwalały na zaspokajanie potrzeb zarówno pracodawców jak i bezrobotnych. Należy jednak zauważyć, iż ostatnie lata zdecydowanie zmniejszyły możliwości pomocy uczestnikom lokalnego rynku pracy. Dołożono wszelkich starań, by poprawić tę niekorzystną sytuację, pozyskując dodatkowe środki na aktywizację zawodową bezrobotnych (rezerwa finansowa Ministra Pracy i Polityki Społecznej czy pozyskiwanie środków z Europejskiego Funduszu Społecznego). Jako jedyną trudność i ewentualne zagrożenie dla realizacji zamierzonych kierunków szkoleń i staży można upatrywać właśnie w niewystarczających środkach na te działania. Powiatowy Urząd Pracy w Mławie zamierza jednak wyeliminować taką możliwość poprzez aplikowanie w 2013 roku o środki na programy specjalne, projekty finansowane z EFS czy wspomnianą rezerwę ministerialną, planując wydatkowanie tych środków na instrumenty rynku pracy dopasowane do lokalnego rynku pracy pod względem jego potrzeb i efektywności. Dodatkowe finanse przeznaczone zostaną na wsparcie osób bezrobotnych zainteresowanych podjęciem własnej działalności gospodarczej, wsparcie przedsiębiorców zamierzających tworzyć lub modernizować stanowiska pracy, organizację prac interwencyjnych, robót publicznych oraz staży zawodowych i szkoleń. Główne kierunki planowanych na 2013 rok szkoleń dotyczyć będą zdobywania kwalifikacji w zakresie technologii informatycznych wykorzystywanych w pracy; szkoleń budowlanych; opieki nad osobami starszymi i dziećmi; szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe pracowników gastronomii; uprawnień zawodowych dla kierowców, pracowników gospodarczych czy spawaczy, jak również sprzedawcy z obsługą kasy fiskalnej, magazyniera z uprawnieniami na wózek widłowy oraz szkoleń nastawionych na zaspokajanie indywidualnych potrzeb rynku pracy. Staże na stanowisku sprzedawcy, pracownika biurowego oraz dotyczące branży usługowej pozwolą na uzyskanie oprócz umiejętności zawodowych również tak bardzo pożądane przez pracodawców doświadczenie. Ponadto z przeprowadzonej analizy wynikają następujące wnioski:

- ✓ Powiat mławski ma przede wszystkim charakter rolniczy – w sektorze rolnictwo zatrudnionych jest ponad 34% osób pracujących, jednak to w mieście zamieszkuje aż 41% ludności powiatu. Wskazaną więc byłaby promocja zatrudnienia i rozwoju przedsiębiorczości na terenach wiejskich.
- ✓ W sektorze przemysłowym i budownictwie jest zatrudnionych najwięcej mieszkańców powiatu, aż 36%, rozwija się również sektor usługowy z zatrudnieniem na poziomie 29,6%.
- ✓ Rozwój powiatu możliwy będzie dzięki pobudzaniu rozwoju przedsiębiorczości m.in. poprzez promocję przedsiębiorczości i pomoc dla osób zainteresowanych rozpoczęciem działalności gospodarczej; wspieranie wzrostu inwestycji gospodarczych, aktywizację zawodową ludności i ograniczenie bezrobocia, rozwój umiejętności powiązany z potrzebami rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego, rozwój systemu edukacji ustawicznej i przekwalifikowań osób dorosłych w powiecie mławskim, współpracę środowisk oświatowych, gospodarczych i społecznych (w tym Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie) celem określenia kierunków kształcenia średniego w powiecie.
- ✓ W 2011 roku w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarczych Regon zarejestrowane były 4122 podmioty gospodarcze, to jest o 156 mniej niż w roku 2010. Na terenie powiatu mławskiego przeważają mikroprzedsiębiorstwa (93,7% ogółu), ponieważ coraz trudniej pozyskać można dużego i ważnego pod względem strategicznym inwestora takiego, jak LG Electronics Sp. z o.o., który generowałby nowe miejsca pracy. Na podstawie wstępnych danych szacunkowych dotyczących ilości zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2012 roku okazuje się, iż sytuacja ta ulegać będzie poprawie. Dlatego też tak ważna jest promocja i wsparcie finansowe samozatrudnienia na terenie powiatu mławskiego zwłaszcza, gdy większość pracodawców nie planuje zwiększenia zatrudnienia. Osoby poszukujące pracy często w samozatrudnieniu znajdują szansę na funkcjonowanie na rynku pracy. Wśród klientów Powiatowego Urzędu Pracy w

Mławie dofinansowanie na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, cieszy się niestabnym zainteresowaniem.

- ✓ Sytuacja kobiet w powiecie mławskim nie jest zła. Praktycznie połowa z zatrudnionych osób to kobiety. Dodatkowym czynnikiem wpływającym na dostęp do zatrudnienia wśród kobiet z pewnością pozytywny wpływ miałby rozwój infrastruktury i usług związanych z opieką nad małymi dziećmi i osobami starszymi. Szczególnie sytuacja ta dotyczy osób z obszarów wiejskich, gdzie brak jest żłobków i przedszkoli.
- ✓ Należy odnotować pozytywną proporcję między liczbą osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym. Według Banku Danych Lokalnych GUS za 2011 rok udział ludności w wieku produkcyjnym w odniesieniu do ogółu ludności wyniósł zadowalający poziom 62,9%. Należy zwrócić szczególną uwagę na to by, ta tendencja nie pogorszyła się. Czynnikiem pozytywnie wpływającym na zwiększenie liczby urodzeń może być również rozwój infrastruktury i usług związanych z opieką nad dziećmi.
- ✓ Zjawiskiem niezadowalającym jest poziom wynagrodzeń za pracę na terenie powiatu mławskiego, który na tle województwa nie wypada korzystnie. Sytuacja taka może wynikać z faktu, iż w województwie poziom wynagrodzeń zawyżany jest przez miasto stołeczne Warszawa, w którym koncentruje się wiele zagranicznych koncernów proponujących swoim pracownikom bardzo wysokie stawki za pracę. Na terenie powiatu mławskiego istnieje kilkanaście większych zakładów pracy, jednak oferowane stawki są znacznie niższe niż te, z którymi można spotkać się w Warszawie. Pracodawcy najczęściej proponują pracownikom minimalne wynagrodzenie.
- ✓ Oferta edukacyjna szkół ponadgimnazjalnych jest dosyć szeroka. Osoby zainteresowane swoim rozwojem zawodowym mogą wybierać spośród 34 kierunków technicznych zawodowych i 7 kierunków kształcenia na poziomie zasadniczym zawodowym. Zjawisko to jest pozytywne, jednak odpowiadając na potrzeby rynku pracy, należałoby zwiększyć ofertę i nabór do klas

wielozawodowych, w których uczniowie nabywają konkretne kwalifikacje zawodowe. Klasy wielozawodowe kształcą po kilka osób w danym zawodzie, co znacznie zwiększa ich atrakcyjność zawodową.

- ✓ Większość instytucji szkoleniowych to ośrodki szkolenia kierowców. Na terenie powiatu mławskiego działają również inne ośrodki szkolenia zawodowego, jednak brakuje im odpowiedniego zaplecza, które pozwoliłoby na praktyczne zdobywanie kwalifikacji i umiejętności w innych zawodach. Jest to jeden z głównych powodów, dla których Powiatowy Urząd Pracy w Mławie decyduje się na organizację szkoleń poza powiatem.
- ✓ W porównaniu z analogicznymi okresami lat 2011 i 2012 odnotowano zwiększenie liczby bezrobotnych o 409 osób i wzrost stopy bezrobocia o 1 punkt procentowy z 13,7% do 14,7%.
- ✓ Struktura bezrobotnych pod względem wieku pokazuje 2 grupy szczególnie narażone na bezrobocie. Są to osoby do 25 roku życia i powyżej 50. Osoby młode bardzo często charakteryzują się brakiem doświadczenia zawodowego, natomiast starsze dezaktualizacją posiadanych kwalifikacji i umiejętności. Bardzo często nie posiadają umiejętności informatycznych lub w bardzo małym stopniu obsługują komputer oraz inne urządzenia i maszyny. Wskazane jest więc umożliwienie tym osobom uzyskania lub uaktualnienia doświadczenia zawodowego poprzez staże i subsydiowane formy zatrudnienia oraz nabycie kwalifikacji zawodowych w ramach szkoleń zawodowych lub kształcenia ustawicznego dorosłych.
- ✓ Powiatowy Urząd Pracy w Mławie powinien pamiętać również o osobach bezrobotnych w wieku 25-30 lat, których nie obejmują szczególne działania aktywizacyjne. Ukończenie 25 roku życia w przypadku tych osób praktycznie uniemożliwia zastosowania wobec nich dodatkowego wsparcia w znalezieniu zatrudnienia. Dlatego też osoby do 30 roku życia powinny znaleźć się w katalogu osób, dla których niezbędna jest pomoc PUP w Mławie zwłaszcza, że stanowią one blisko 40% ogółu bezrobotnych.

- ✓ Największą grupę zawodową wśród pozostających bez pracy stanowią bezrobotni nie posiadający zawodu. Wskazując na ilość osób, które nie posiadają zawodu wyuczonego blisko 55% stanowią osoby należące do dwóch grup wiekowych, najtrudniejszych w aktywizacji zawodowej, tj. osoby młode i powyżej 50 roku życia. Osoby te mają ograniczony dostęp do ofert pracy, w których pracodawcy wymagają określonych kwalifikacji, przez co znacznie trudniej znaleźć im pracę. Osoby zatrudnione, nie posiadające zawodu, częściej zagrożone są utratą pracy. Dlatego też należy zwiększyć ofertę i jej promocję związaną z kształceniem ustawicznym poprzez szkolenia i kształcenie w szkołach dla dorosłych.
- ✓ Bezrobotni bez doświadczenia i z małym doświadczeniem zawodowym do 1 roku są kolejną grupą szczególnie narażoną na trudności na lokalnym rynku pracy. Z przeprowadzonych wśród pracodawców badań wynika, iż jednym z głównych czynników doboru pracowników jest doświadczenie zawodowe. Dodatkowo w tej grupie należy zwrócić szczególną uwagę na osoby do 25 roku życia, ponieważ stanowią one według kryteriów ponad 57% ogółu bezrobotnych bez stażu i z doświadczeniem do 1 roku. Poszerzając katalog bezrobotnych o osoby do 30 roku życia udział procentowy w ogólnej liczbie bezrobotnych rozpatrywanych pod względem doświadczenia wzrasta już do ok. 73%. Celowym więc jest objęcie wskazanej grupy dodatkowym wsparciem w zakresie aktywizacji zawodowej, głównie poprzez organizację staży zawodowych oraz promocję subsydiowanego zatrudnienia tych osób.
- ✓ Inaczej należy przyrzeć się bezrobotnym powyżej 50 roku życia, ponieważ w grupie tej jest najwięcej osób z doświadczeniem powyżej 10 lat, co stanowi ponad 30% ogółu. Wbrew pozorom doświadczenie posiadane przez tych bezrobotnych nie wpływa na ich atrakcyjność na rynku pracy, z powodu dezaktualizacji umiejętności zawodowych. Często osoby te świadczyły pracę w jednym zakładzie przez wiele lat, nie podnosząc swoich kwalifikacji zawodowych, dostosowanych do aktualnych potrzeb innych pracodawców.

- ✓ Należy zwrócić uwagę na grupę osób zarejestrowanych jaką tworzą bezrobotni rodzice posiadający na utrzymaniu co najmniej 1 dziecko w wieku do 6 lat. Do tej pory nie byli oni uwzględniani przy przygotowywaniu i realizacji programów aktywizujących. Powiatowy Urząd Pracy w Mławie nie gromadził dotychczas danych statystycznych dotyczących grupy, do której aktualnie zamierza skierować swoje wsparcie. Dlatego też w ramach współpracy z ośrodkami pomocy społecznej z terenu powiatu mławskiego pozyskane zostały dane o rodzicach posiadających na utrzymaniu co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia, zarejestrowanych jako bezrobotne i korzystających z pomocy społecznej. Z danych tych oraz z danych posiadanych przez nasz Urząd wynika, iż w ewidencji osób bezrobotnych figuruje 880 osób kwalifikujących się do pomocy w ramach programów aktywizujących tę grupę. Informacje pozyskane z ośrodków pomocy społecznej zostały zweryfikowane w trakcie wizyt osób bezrobotnych w pośrednictwie pracy.

Zastępca Dyrektora
Powiatowego Urzędu Pracy
Witold Żerański